

наша свабода

№3(230) **ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДУ**

Заробкі аддалі крэдытамі

У 2002 год Беларусь увайшла амаль без запазычанасцяў па заробках.

Па стане на 31 снежня мінулага году запазычанасць па заробках складала 3 359,7 мільёна рублёў – гэта значыць, за месяц упала з 11,8% да 0,8% ад месячнага фонду аплаты працы.

Перад новым годам дзяржава амаль расквітлася з даўгамі, не выплаціўшы толькі 0,8% заробкаў. Першынтство па запазычанасці трымае Магілёўшчына, якая не выплаціла 1 908,6 мільёна рублёў. Гродзенская вобласць вінаватая 842 мільёны рублёў, Брэсцкая вобласць – 636,9 мільёна. Мізэрная запазычанасць у Гомельскай і Мінскай абласцях, а Віцебская вобласць ды Мінск цалкам разлічыліся па заробках.

Па-ранейшаму найгорш у сельскай гаспадарцы, на якую прыпадае 3 058,2 мільёна рублёў запазычанасці. У іншых галінах народнай гаспадаркі запазычанасць сімвалічная.

Пагадненне запазычанасці адбылося дзякуючы пастанове Савета міністраў ад 12 снежня мінулага году за № 1794 «Аб некаторых мерах па выплаце заробкаў работнікаў галінаў эканомікі». Сутнасць гэтага акту ў тым, каб банк выдавалі крэдыты спецыяльна пад разлікі па запазычанасці з заробкамі.

Рыгор БУЯН

Будзе эпідэмія грыпу

Эпідэмія грыпу ў Мінску распачнецца пад канец студзеня. Пра гэта 9 студзеня паведаміў галоўны дзяржаўны санітарны ўрач гораду Мінску Фёдар Германовіч.

Паводле яго словаў, цяпер у сталіцы назіраецца рост колькасці вострых рэспіраторных захворванняў. Напрыклад, за мінулы тыдзень у гарадскія балініцы па медыцынскаму дапамогу звярнуліся больш за восем з паловай тысяч чалавек. Аднак гэты паказчык у 2,5 раза ніжэйшы за эпідэмічны парог.

Як зазначыў медык, у Мінску на сёння вакцынамі супраць грыпу прышчэплена невялікая частка насельніцтва. Прычына ў тым, што 3-за недахопу фінансавых сродкаў было закуплена толькі 50 тысяч доз грыпознай вакцыны, якая выкарыстоўваецца для бясплатнай імунізацыі пэўнай часткі насельніцтва – дзяцей і дарослых з хронічнымі захворваннямі. Паводле словаў спецыяліста, платную прышчэпку супраць грыпу можна зрабіць у медыцынскім цэнтры «Лодэ».

Вольга АСПЕНКА

Лявонаў застаецца пад вартай

Фота Ул. ШЛЯКА

Да 18 студзеня былому генеральнаму дырэктару Мінскага трактарнага заводу Міхаілу Лявонаву прад'явілі абвінавачанне. Пра гэта паведаміў кіраўнік прэс-цэнтру Пракуратуры Беларусі Аляксей Таранаў. Тады ж будзе вырашана пытанне пра вызначэнне меры стрымання. Пакуль што М.Лявонаў застаецца ў СІЗА.

Тым часам высвятляюцца новыя падрабязнасці падзеяў, у выніку якіх М.Лявонаў трапіў за кратамі.

Афіцыйная версія

Начальнік галоўнага ўпраўлення кантролю за знешнеэканамічнай дзейнасцю камітэту дзяржаўнага кантролю Беларусі Валерый Ярашэўскі распавёў журналістам, што праверка фінансавых гаспадарчай дзейнасці, праведзеная ў канцы мінулага году на МТЗ, знайшла вялікую колькасць парушэнняў. Па яе выніках усяго было ўзбуджана 6 крымінальных справаў супраць службовых асобаў МТЗ і кіраўнікоў камерцыйных структураў. Двое ўжо знаходзяцца за кратамі, у дачыненні да яшчэ двух існуюць такія ж пастановы.

Па словах В.Ярашэўскага, перад пачаткам праверкі сітуацыя на МТЗ вы-

лядала цалкам нармальнай. Рэнтабельнасць вытворчасці знаходзілася на ўзроўні 25%, экспарт прадукцыі летась склаў 265 мільёнаў даляраў. Аднак трохмесячная праверка, праведзеная разам КДК, Пракуратурай Беларусі, Камітэтам дзяржаўнай бяспекі, міністэрствамі ўнутраных справаў і фінансаў, паказала, што стан прадпрыемства не такі добры.

У прыватнасці, як паведаміў В.Ярашэўскі, у агульным аб'ёме экспарту грашовая форма разлікаў складала толькі каля 4%. Па звестках КДК, бюджэт краіны не далчыўся ад МТЗ падаткаў у памеры больш за 50 мільярд рублёў. Супрацоўнікі заводу атрымліваюць заробкі толькі дзякуючы банкаўскім крэдытам. Дэбіторская запазычанасць МТЗ складае амаль 73 мільёны даляраў. Прычым нічога не вядома пра магчымыя крыніцы вяртання гэтых сродкаў, адзначаў В.Ярашэўскі.

Міжведомасная праверка знайшла таксама, што аперацыі з неграшовымі формамі разліку дазволілі скаваць рэальныя кошты камплектуючых для вытворчасці, у выніку чаго, як мяркуе камітэт дзяржкантролю, МТЗ была нанесена шкода ў памеры не меней за 4

мільёны даляраў.

Пры гэтым асноўную віну прываральшчыкі ўскладаюць на кіраўніка прадпрыемства – як кажуць у КДК, усе аперацыі, у тым ліку і на знешнім рынку, не маглі праводзіцца без ягонага ведама.

Пракуратура Беларусі, у сваю чаргу, выступіла з уласным тлумачэннем затрымання М.Лявонава. У ім паведамляецца, што 7 студзеня 2002 году дырэктар МТЗ пад чужым прозвішчам разам з грамадзянінам Ізраілем выехаў на цягніку з Мінску ў Маскву. Менавіта таму, маўляў, паўстала патрэба ў ягоным затрыманні. Пасля допыту ў Пракуратуры Беларусі М.Лявонава накіравалі ў следчы ізалятар часовага ўтрымання.

Генеральны пракурор Віктар Шэйман унёс прапанову аб адхіленні М.Лявонава ад пасады, і Аляксандр Лукашэнка даў на гэта сваю згоду.

Кіраўнік прэс-цэнтру Пракуратуры Беларусі Аляксей Таранаў заявіў, што стан здароўя М.Лявонава дазваляе ўтрымліваць яго ў следчым ізалятары – «ён абследаваўся лекарамі, і ніякіх хваробаў не знойдзена».

Заканчэнне на стар.3

**11 СТУДЗЕНЯ
2002 году
ПЯТНІЦА**

Адрас: 220123, г.Мінск, а/с 103

тэл. 284-36-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by

http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

ВЕСТКИ

Гадзіннікі асучасняцца

Сёлета Мінскі завод гадзіннікаў мае намер зняць з вытворчасці шэраг відаў гадзіннікаў. У прыватнасці, пад скарачэнне падпадуць малафункцыянальныя механічныя гадзіннікі, а прыярытэт аддадуць кварцавым і электронна-механічным з сучасным дызайнам. У 2001 годзе на заводзе было выпушчана болей за 3 мільёны гадзіннікаў.

Заўтра БНФ ладзіць Сойм

12 студзеня пройдзе першы ў новым годзе Сойм БНФ, на якім будзе абмеркаваная і прынятая праграма дзеянняў на бліжэйшы час, у прыватнасці, што да правядзення акцыяў на Дзень Волі 25 сакавіка і Чарнобыльскага шляху 26 красавіка.

Персанальныя надбаўкі медыкам

Аляксандр Лукашэнка падпісаў распараджэнне аб усталяванні з 1 студзеня па 31 снежня 2002 году персанальных надбавак 101 навуковаму работніку, прафесару і ўрачу сістэмы міністэрства аховы здароўя, якія адзначыліся ў сваёй прафесійнай дзейнасці цягам апошніх трох гадоў. Памер надбавак – 30 тарыфных ставак першага разраду. Зараз адна стаўка складае 19 тысяч 500 рублёў.

Фестываліць будзем радзей

На думку міністра Леаніда Гулякі, вярта скараціць колькасць фестываляў, якія праводзяцца ў Беларусі. Напрыклад, фестываль «Залаты шлягер» будзе праводзіцца цяпер не штогод.

«Мілавіца» ў Парыжы

Выбабы «Мілавіцы» будуць дэманстравацца на Міжнароднай выставе бялізны, якая мае прайсці ў Парыжы з 25 па 28 студзеня. З усяго СНД толькі Беларусь прадставіць сваю прадукцыю ў французскай сталіцы разам з сусветна вядомымі фірмамі.

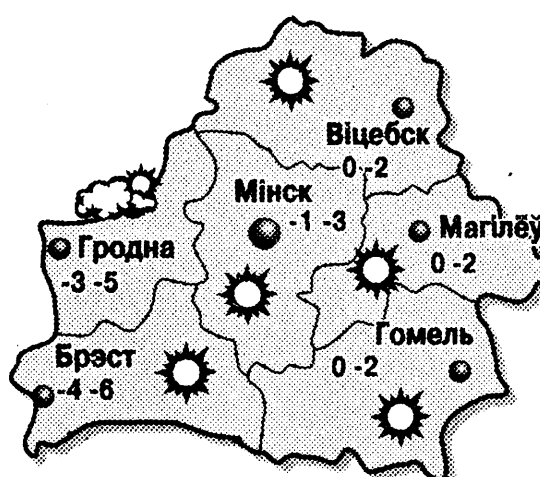
Ураджай падробак

Летась з абарачэння знялі больш за 4 тысячы паддробных банкнот беларускай валюты. Звычайна фальшывыкі вырабляюць на каларовай капіравальнай тэхніцы.

Стан мастоў і труб непрымальны

Міністр надзвычайных сітуацый Валерый Астапаў заявіў, што стан гарадскіх сістэм цэплаводазабеспячэння, каналізацыі і мастоў далёкі ад належнага, але сродкаў на выпраўленне сітуацыі дужа мала.

НАДВОР'Е НА ЗАЎТРА

Крыніца: www.gismeteo.ru

**Курс наўнага даляра
на «чорным рынку»**
1680

КАМЕНТАР

«Асудзяць Лявонава – упадзе рэалізацыя трактараў»

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Іван Пашкевіч: «Мяне вельмі непакоіць арышт Лявонава. Я ўжо схілы бачыць кампанію пераследавання дырэктарскага корпусу».

Што да Лявонава асабіста, то я яго ведаю як вельмі добрага кампетэнтнага арганізатара і добрага спецыяліста. Рэч у тым, што адзіная марка ў свеце, якая робіць гонар і славу Беларусі, – гэта марка трактарнага заводу «Беларусь». І гэтыя поспехі, асабліва што да апошніх гадоў, я цалкам звязваю з імем Лявонава: у найскладанейшай эканамічнай сітуацыі здзяйсняюцца новыя тэхналагічныя распрацоўкі, ствараюцца дасканалыя машыны – гэта кажа пра кампетэнтнасць Лявонава.

Вядома, я ўхваляю дзеянні прэзідэнта па барацьбе з карупцыяй. Але я маю інфармацыю пра тое, які ціск рабіўся на Лявонава, на Мінскі трактарны завод з

па-за межаў Беларусі, бо ідзе барацьба за зніжэнне беларускай прысутнасці на рынку рэалізацыі трактараў. І мяне непакоіць: а ці няма тут пэўных абгавораў?

Калі Лявонаў будзе арыштаваны і асуджаны, адхілены ад пасады дырэктара заводу, наступствы для МТЗ будуць самыя прыкрыя: упадзе рэалізацыя трактараў, будзе прыпынена распрацоўка новых мадэляў. А тое, што рэзка ўпадзецца пастаўкі трактараў на ўнутраны рынак, я маю на ўвазе СНД, – гэта адназначна. Пракуратура Беларусі падазрае Лявонава на вялізную суму. Але ў параўнанні з іншымі прадпрыемствамі яна выглядае надта смешна. Правяркі на трактарным заводзе або нават вальтузня вакол МТЗ вядуцца ўжо больш за год, і тое, што завадчане адстойвалі свайго дырэктара, – гэта мне таксама шмат пра што кажа».

Запісаў Рыгор БУЯН

Польшча б'е па беларускіх чаўнаках

Згодна з распараджэннем міністра фінансаў Польшчы Марэка Белька, з новага году для шэрагу асоб абмежаваны ўвоз на тэрыторыю краіны падатковых тавараў.

У кола гэтых асоб уваходзяць вадзіцелі транспарту, якія ажыццяўляюць міжнародныя перавозкі, асобы, якія працуюць у памежнай зоне, а таксама жыхары памежных раёнаў. Зараз ім без спажывання пошліны дазволена ўвозіць на тэрыторыю суседняй дзяржавы алкагольных напояў не больш за 0,5 літра, тытунёвых выра-

баў, папярэс – не больш за 20 штук, цыгарэт – не больш за 15 штук, цыгар – не больш за 5 штук, духоў – не больш за 25 мілілітраў, туалетнай вады – не больш за 100 мілілітраў, лекавых прэпаратаў – толькі для асабістага ўжытку.

Асобы, якія не трапілі ў гэты спіс, па-ранейшаму без выплаты пошліны маюць права правозіць у Польшчу дзве бутэлькі гарэлкі, 200 штук цыгарэт. Але права бяспшліннага правозу можна скарыстаць толькі адзін раз у месяц.

Палякі заяўляюць, што даку-

мент прыняты дзеля забеспячэння фінансавых інтарэсаў дзяржавы. Беларускія мытнікі лічаць, што такім чынам Польшча зрабіла чарговы крок, скіраваны супраць беларускіх чаўнакоў-«спіртавозаў», якія зарабляюць тым, што па некалькі разоў у дзень воззяць праз мяжу спірт, гарэлку і цыгарэты. Не выключана, што зараз многім брастаўчанам даведзецца адмовіцца ад такога спосабу заробку. Гэта, у сваю чаргу, можа пацягнуць за сабою рост беспрацоўя.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

А раптам заўтра вайна

У хуткім часе ўсе грамадзяне Беларусі змогуць атрымаць военскую спецыяльнасць – гэтая магчымасць з'явіцца «пасля канчатковага заканадаўчага афармлення службы ў рэзерве і стварэння структуры тэрытарыяльнай абароны». Такую заяву зрабіў начальнік галоўнага арганізацыйна-мобілізацыйнага ўпраўлення – намеснік начальніка Генеральнага штабу Узброеных сіл Беларусі генерал-маёр Міхаіл Каурын 8 студзеня ў Мінску на прэс-канферэнцыі з

нагоды пачатку адпраўкі маладога папаўнення ў войскі.

Паводле словаў Міхаіла Каурына, сістэмай тэрытарыяльнай абароны «мяркуецца ахапіць максімальна магчымую колькасць грамадзян», а раней судзімыя грамадзяне будуць праходзіць службу ў рэзерве на працягу некалькіх гадоў. Тым самым, зазначыў ён, будуць рыхтавацца мобілізацыйныя рэзервы дзяржавы «на выпадак шырока маштабнай вайны».

Юрый КАСЬЯНАЎ

УЛАДА

Чортаў тузін начальнікаў

Ні слынны князь Гедымін, які ў 1319 годзе далучыў берацейскія землі да Вялікага княства Літоўскага, ні князь Вітаўт, што двойчы пашыраў правы насельніцтва Берасця і колькасць гарадскіх зямель, не патрапілі ў галерэю партрэтных выяваў кіраўнікоў, што створана зараз у зале ўрачыстых прыёмаў Брэскага аблвыканкаму. Наогул уся ранейшая гісто-

рыя ўладнай іерархіі да 17 верасня 1939 году нібыта перакрэсленая, а на сценах замацаваныя рамы з галоўнамі партыйна-савецкай наменклатуры 60 апошніх гадоў, перамаляваныя алеем са здымкаў з архіўных справаў. Усяго ў чарадзе так званых першых асобаў рэгіёну чортаў тузін дзядзькоў з калючымі позіркамі.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

На «Гомсельмашы» загінуў рабочы

9 студзеня ў Гомелі, у доследным цэху генеральнага спецыялізаванага канструктарскага бюро рэспубліканскага аб'яднання «Гомсельмаш», загінуў рабочы. 40-гадовага мужчыну закруціла ў барабан апрацоўчага станка. Атрымаўшы мноства смяротных пашкоджанняў, ён адразу ж памёр.

Трэба адзначыць, што «Гомсельмаш» пасля доўгіх канікул прыступіў да працы толькі 8 студзеня. З-за крытычнай фінансавай сітуацыі, у якой знаходзіцца прадпрыемства, яго цэкі практычна не ацяпляюцца, і рабочыя мусяць выходзіць да станкоў у верхняй вопратцы.

Грына ШАНЦАВА

СЛУЖБА

ДАІ патрэбныя афіцэры

Дзяржаўная аўтаінспекцыя Беларусі павінна стаць афіцэрскай структурай. Аб гэтым заявіў на сустрэчы з асабовым складам ДАІ ўпраўлення ўнутраных спраў Магілёўскага аблвыканкаму начальнік ДАІ краіны Леанід Фармагей.

Рашэнне аб прыцягненні парушальнікаў дарожнага руху да адміністрацыйнай адказнасці ў

досыць складаных дарожных сітуацыях часам прымаюць людзі з сярэдняй адукацыяй, якія не маюць дастатковых ведаў і жыццёвага вопыту. Начальнік ДАІ краіны таксама паведаміў, што ў мэтах эканоміі часу аўтаўладальнікаў разглядаюць магчымасць рэарганізацыі структуры па рэгістрацыі аўтамабіляў.

Канстанцін УВАРАЎ

Ёду і чыстага паветра!

Найбольшыя страты дзяржаве сёння наносіць захворванне, выкліканае «нездоровым харчаваннем» людзей і неспрыяльнай экалагічнай сітуацыяй. Пра гэта 9 студзеня на прэс-канферэнцыі ў Мінску заявіў галоўны дзяржаўны санітарны ўрач сталіцы Фёдар Германовіч. Праблема ў недахопе ў раёне беларускай вітамінаў і мінералаў, у прыватнасці ёду.

Паводле яго словаў, дзеля прафілактыкі захворванняў,

звязаных з дэфіцытам ёду, урад распарадзіўся пачаць у 2001 годзе вытворчасць харчовых прадуктаў з выкарыстаннем толькі едаванай солі, а таксама забяспечыць яе пастаянную наяўнасць у гандлёвай сетцы.

Што ж да інфекцыйных захворванняў, то, як адзначыў Германовіч, рэалізацыя Нацыянальнай праграмы імунапрафілактыкі дазволіла знізіць у Беларусі колькасць захворванняў на дыфтерію, адзёр і кокліш, а такса-

ма практычна ліквідаваць поліяміліт. У рамках нацыянальнага календара прафілактычных прышчэпак у Мінску штогод вакцынацыяй ахопліваецца 96–98 працэнтаў насельніцтва.

Паводле словаў Германовіча, нават пры вакцынацыі могуць узнікнуць ускладненні – адзін выпадак на 10 мільёнаў чалавек. Аднак у Мінску за апошнія 10 гадоў такіх выпадкаў зафіксавана не было.

Вольга АСПЕНКА

На Палессі адключаюць ОРТ

3 7 студзеня «бунтуе» шматлікае насельніцтва Століна і навакольных вёсак: палешукі патрабуюць вярнуць на экраны іхніх тэлевізараў ОРТ.

Канфліктная сітуацыя, як патлумачыў дырэктар Брэскага абласнога вузла тэлебачання і радыёвяшчання Віктар Лось, выклікана выкананнем вядомага прэзідэнтскага распараджэння аб паляпшэнні якасці вяшчання Беларускага тэлебачання. На тэлевышчы ў Століне сігнал БТ перакінуты з дэцыметровых вываў кіраўнікоў, што створана зараз у зале ўрачыстых прыёмаў Брэскага аблвыканкаму. Наогул уся ранейшая гісто-

могуць працаваць ва ўстойлівым рэжыме прыёму: экран густа «сняжыць» альбо бесперапынна мільгаць. Ну, а паколькі ўсе папярэднія апытанні і абаненцы ўлік пацвярджаюць, што не менш як 85% столінаў аддаюць перавагу расійскаму каналу, то зразумела, ад якой лавіны скаргаў даводзіцца зараз адбівацца «вертыкалі». Паказальна, што ў гэтым выпадку менавіта пенсійны электарат з'яўляецца, як той казаў, ударнай сілай масавага пратэсту супраць навязвання непапулярнага ў народзе нацыянальнага тэлеканала.

Галіна БАРАВАЯ

ТЭНДЭНЦЫ

Згаслі «Берасцейскія зоркі»

У стары Новы год у Брэсце не адбудзецца традыцыйнай імпрэзы ў абласным драмтэатры «Берасцейскія зоркі».

Арганізатары не атрымалі фінансавай падтрымкі ад мясцовай улады, а запланаваныя на гэтыя мэты асигнаванні ў галіне культуры поўнаасцю выкарыстання на так званы выраўноўванне заробкаў у бюджэтных установах.

На званне «Берасцейская зорка» вылучалі прадстаўнікоў творчай інтэлігенцыі: актараў, літаратараў, музыकाў, архітэктараў. Лаўрэатам прэміі «Берасцейская зорка-2000» упершыню быў прызнаны настаяцель праваслаўнага пушчэўскага прыстанку ў вёсцы Хмелева Жабінкаўскага раёну а.Серафім. І хцяг выдаткі на прэміі ў 10 намінацый абмяжоўваліся выдачай Дыплому і напамінаем сімвалічнага «каляднага кошыка» некалькімі пляшкамі напояў ад брэсцкай «лікеркі», ласункамі і пірагом, аднак сёлета вобласць не мае грошай і на гэта.

Мікола НЯЗЛОМНЫ

Аграрыі пойдуць у пагоню

Памочнік прэзідэнта, галоўны інспектар па Гомельскай вобласці Зянон Ломаць, прызначаны на гэтую пасаду незадоўга да Новага году, на сесіі абласвету публічна паставіў задачу гомельскім аграрнікам: перагнаць Віцебскую вобласць і замацавацца на 5-м месцы. Пагоня датычыць пакуль толькі вытворчасці малака ў калгасах і саўгасах рэгіёну. Галоўны інспектар патлумачыў гэта тым, што Гомельшчына па надоях малака на карову адстае ад Віцебскай вобласці толькі на 100 кілаграмаў.

Цяперашнімі надоямі на Гомельшчыне новы галоўны інспектар вельмі незадаволены. «Доля малака, як з казы», – упікаў ён кіраўнікоў Брагінскага, Гомельскага ды іншых раёнаў.

Анатоль ІВАНОЎСКІ

ХВАРОБА

Новыя ахвяры ВІЧ-інфекцыі

У 2001 годзе колькасць новых выпадкаў ВІЧ-інфекцыі ў Беларусі павялічылася на 51 у параўнанні з папярэднім годам.

Летас у Беларусі зарэгістравана 578 новых выпадкаў ВІЧ-інфекцыі. Усяго ж па стане на

1 студзеня ў краіне выяўлена 3 тысячы 857 заражаных.

Найбольш неспрыяльнымі рэгіёнамі застаюцца Гомельская вобласць, дзе жывуць 2 тысячы 643 чалавекі з ВІЧ-інфекцыяй, і Мінск – 488 чалавек.

Вольга АСПЕНКА

Гарнякі гатовыя да радыкальных крокаў

Мінскі аблвыканкам дазволіў прафкаму ВА «Салігорсккалі» на правядзенне 11 студзеня мітыngu ў Салігорску. Як аб'яцуюць прафсаюзныя дзеячы, пад 10 тысяч супрацоўнікаў аб'яднання збірацца ў гэты дзень у 15.30 на заградным стадыёне «Будаўнік». Мэта – пратэст супраць рашэння Савету міністраў, якое ліквідавала сістэму безнаўнага пералічэння прафсаюзных складак.

Нагадаем, што ў выніку прыняцця пастановы «Аб абароне правоў членаў прафсаюзаў» усе прафсаюзы Беларусі апынуліся пад пагрозай фінансаванага знішчэння. Па новых правілах кожны працаўнік мусіць выплачваць прафсаюзныя складкі штомесяц самастойна.

Старшыня Незалежнага прафсаюзу гарнякоў Віктар Бабаед кажа, што ўрадавая пастава практычна не адбілася на ягонай арганізацыі. Аднак салігорскія гарнякі першымі рашыліся на масавы пратэст – дзеля салідарнасці з іншымі прафсаюзамі.

«Калі б у нас у краіне былі прафсаюзы, урад не асмелься б прыняць такі падзаконны акт. Салігорск адзіны гатовы рэальна рэагаваць на беззаконне. Нас не цікавіць, як адгукнецца ўрад на нашу акцыю, -- мы ведаем мяжу, да якой гатовыя ісці. 11 студзеня – толькі першая акцыя, мы гатовыя да больш сур'ёзных крокаў», – заявіў Віктар Бабаед. У залежнасці ад умоваў і сітуацыі ён выказаў гатоўнасць нават памяняць фармат акцыі і пайсці на несанкцыяванае шэсце. Калі ж выступ у Салігорску 11 студзеня не дасць чаканых вынікаў, акцыя пратэсту перакінуцца на Гродна, Наваполацк, іншыя прамысловыя цэнтры краіны.

Федэрацыя прафсаюзаў Беларуская афіцыйна дыстанцуецца ад акцыі гарнякоў, хоць сама не далічылася каля 3,5 мільярда рублёў, якія былі вылічаны з заробкаў яе сяброў, але да прафсаюзаў так і не дайшлі. Старшыня ФПБ Франц Вітко пасля сустрэчы з міністрам працы і сацыяльнай абароны Антанінай Моравай 3 студзеня заявіў, што ўрад «вяртаецца да канструктыўнага дыялогу» ў рамках сацыяльнага партнёрства.

Рыгор БУЯН

Арыштавалі ў Польшчы

Эпідэмія арыштаў кіраўнікоў беларускіх прадпрыемстваў і бізнесменаў дайшла і да Польшчы. Следам за арыштам ва Уроцлаве Аляксандра Якаўлева адбылося затрыманне (гэтым разам у Варшаве) буйнога ў недалёкім мінулым беларускага бізнесмена Вацлава Маркевіча. Падстава для затрымання такая ж – ордэр беларускай пракуратуры на ягоны арышт. 3 канца снежня 2001 году Маркевіч знаходзіцца ў экстрэдзіцыйным арышце на вул. Ракавецкай, дзе ў свой час сядзелі Аляксандр Пупейка і Леанід Воўк, якіх Польшча не выдала Беларусі. Суд, які павінен вызначыць далейшы лёс сп.Маркевіча, прызначаны на 24 студзеня.

Сітуацыю Вацлава Маркевіча патлумачыў карэспандэнт НАШАІ СВАБОДЫ Валеры Кругавы, які таксама некалі прайшоў праз працэс аб дэпартацыі. Цяпер ён віцэ-прэзідэнт зарэгістраванага нядаўна Саюзу беларускіх уцекачоў у Польшчы:

«Я ўжо даўно знаёмы з Маркевічам, мы працавалі над некалькімі праектамі яшчэ ў Беларусі. Сустрэчаліся таксама і ў Польшчы. На сённяшні дзень

Маркевіч нават не грамадзянін Беларусі – ён пазбавіўся грамадзянства яшчэ ў 2000 годзе і падаў просьбу аб наданні яму польскага грамадзянства.

У Польшчы ён жыве ўжо амаль 4 гады, у яго тут свой бізнес. А з'ехаў Маркевіч з Беларусі падчас разборака вакол банку «Беларусь» – тады, калі прэзідэнт прыняў рашэнне аб аб'яднанні банку «Беларусь» з Ашчадным банкам. Маркевіч тады быў адным з найбуйнейшых акцыянераў «Беларусі» і выступаў супраць гэтага аб'яднання ды ўвогуле супраць супрацоўніцтва ў гэтым плане з прэзідэнтам. Тут яны разышліся з Віннікавай, хоць ён і быў адным з найбліжэйшых ейных супрацоўнікаў і партнёраў. У свой час ён нават узначальваў банк «Дукат» – быў старшынём кіраўніцтва банку ў той час, калі «Беларусбанк» яго выкупіў.

Відаць, гэта і было прычынай таго, што ў яго ўзніклі непрыемнасці, праблемы з бізнесам. Паколькі Маркевіч дастаткова расшчучы чалавек, ён проста закрыў свой бізнес – перанёс яго часткова ў Расію, часткова ў Польшчу – і з'ехаў з Беларусі. Але гэтага аказалася мала. Пе-

рыядычна, як толькі ўзнікла справа Віннікавай, сталі з'яўляцца і справы яе найбліжэйшых папечнікаў. Тады ж распачалася справа і супраць Маркевіча, натуральна, звязаная з крыдэтам і г.д. Прадпрымальнікаў заўсёды спрабуюць злавіць менавіта на гэтым.

Справу Маркевіча то адкрывалі, то закрывалі, і так некалькі разоў. Арыштоўвалі ягоных супрацоўнікаў, затым выпускалі. Падчас актывізацыі ўсіх працэсаў у Беларусі зноў адкрылі ягоную справу, прычым у 2000 годзе, калі ён ужо выйшаў з беларускага грамадзянства (а вы ж разумееце, што з грамадзянства выпускаюць толькі тады, калі да чалавека няма ніякіх прэтэнзій).

Цяпер, як ужо згадвалася, сп.Маркевіч знаходзіцца ў экстрэдзіцыйным арышце ў Варшаве. Відаць, што буйных беларускіх прадпрымальнікаў, які раней, не пакідаюць у спакой, бо яны яшчэ існуюць, бо яны яшчэ займаюцца бізнесам, бо ў іх яшчэ ёсць пэўная грамадзянская пазіцыя – а значыць, яны да гэтай пары ўяўляюць небяспеку для рэжыму».

Людміла ГУЛЯКЕВІЧ

КУРАПАТЫ

Усталяванне трубы для сцёку вады на ўчастку МКАД ля Курапатаў

ЗВАРОТ

Ліст да прэзідэнта Польшчы

Жонкі зніклых палітыкаў звярнуліся да прэзідэнта Польшчы на прэсдадні ягонай сустрэчы з прэзідэнтам Расіі.

10 студзеня пасол Польшчы ў Мінску Марыуш Машкевіч прыняў жонак зніклых беларускіх палітыкаў па іхняй просьбе. Яны

перадалі яму ліст на імя польскага прэзідэнта Аляксандра Квасьеўскага, які неўзабаве сустрэнецца з расійскім калегам Уладзімірам Пуціным. Пасол Машкевіч паабяцаў перадаць ліст свайму прэзідэнту (тэкст ліста прыкладаецца).

**Президенту Республики Польша
Г-ну Александру Квасьеўс-
кому
Уважаемый господин
Президент!**

Мы, жены белорусских общественных деятелей, зная Вас как поборника демократических ценностей, обращаемся к Вам с просьбой о помощи.

В 1998-2000 гг. в Беларуси произошёл ряд необъяснимых инцидентов и несчастных случаев.

Геннадий Карпенко, вице-спикер Верховного Совета 13 созыва, председатель Национального исполнительного комитета (теневого правительства) внезапно скончался при загадочных обстоятельствах 6 апреля 1999 г.

Юрий Захаренко, бывший министр внутренних дел, был похищен 7 мая 1999 г. Виктор Гончар, вице-спикер Верховного Совета 13 созыва, председатель Центральной избирательной комиссии, и Анатолий Красовский, бизнесмен, финансирующий оппозицию, были похищены 16 сентября 1999 г.

Дмитрий Завадский, оператор российского телеканала ОРТ, был похищен 7 июля 2000 г. Андрей Климов, депутат Верховного Совета 13 созыва, один из инициаторов импичмента президенту, член комиссии по нарушению президентом Конституции, находится в заключении с 11 февраля 1998 г.

Уголовное дело по факту смерти Г.Карпенко, главного оппонента и реального конкурента Александра Лукашенко на президентский пост, не было заведено. Расследование по фактам похищения

Ю.Захаренко, В.Гончара, А.Красовского, Д.Завадского проводится формально, без учета политической версии. А.Климов до сих пор находится в тюрьме.

В средствах массовой информации появились свидетельства причастности властей к этим похищениям.

Проведение истинного расследования смертей и похищений оппонентов режима, а также вопросы освобождения политических заключённых зависят не только от наших усилий, но и от действий международной общественности, неотъемлемой частью которой является Ваша страна и Россия.

Мы знаем, что у Вас состоится встреча с президентом России г-ном В.Путиным. Мы неоднократно обращались к нему и другим руководителям этой страны с просьбой о помощи в расследовании. Но конкретного ответа и содействия мы не получили.

Мы ищем все возможные пути поиска правды, поэтому мы просим Вас на встрече с господином Путиным при возможности поднять вопрос о погибших, исчезнувших, сидящих в тюрьмах оппонентах режима, о причастности к этому белорусских властей и об отношении к этому России.

Благодарим за полученную ранее поддержку со стороны Вашего государства.

С уважением
**Людмила Карпенко
Ольга Захаренко
Зинаида Гончар
Ирина Красовская
Светлана Завадская
Татьяна Климова**
Агентство «Ю.С.Ньюс»
(yusnews.info)

Камеру замест штрафа

Гэтак прасілі некаторыя падсудныя падчас судовых паседжанняў у Брэсце па факце арганізацыі пры канцы мінулага году жывога ланцуга «Хочам ведаць праўду» ў цэнтры гораду. Уся прычына просьбы была ў тым, што суддзя Ленінскага раёну Алег Міранюк усіх прыз-

наў вінаватымі ў арганізацыі несанкцыяванага мітыngu і выдаў штрафы памерам 20 мінімальнага заробка. А паколькі большасць падсудных – пенсіянеры, то сплаціць штраф 200 тысяч рублёў яны папрасілі не могуць.

Віктар СЕВЕРЦАЎ

Лявонаў застаецца пад вартай

Заканчэнне, пачатак на стар.1

Версія адваката

Мікалай Шаліма, адвакат затрыманага 8 студзеня Міхаіла Лявонава, заявіў хадайніцтва на імя генеральнага пракурора аб вызваленні былога гэндырэктара МТЗ з-пад варты з улікам ягонага стану здароўя, асобы затрыманага і некаторых іншых аспектаў. Пра гэта адвакат паведаміў на сустрэчы з журналістамі 10 студзеня. Ён выказаў спадзяванне на тое, што хадайніцтва будзе разгледжана Віктарам Шэйманам і рашэнне па ім будзе прынята аперацыйна.

Шаліма ўдакладніў, што Лявонаў быў затрыманы ў адпаведнасці з артыкулам 108 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса, затрыманне паводле якога можа цягнуцца не больш за 72 гадзіны. Гэты тэрмін сканчаецца 10 студзеня, пасля чаго былога генеральнага дырэктара МТЗ павінны або вызваліць з-пад варты, або абраць яму меру стрымання. У апошнім выпадку абвінавачанне павінна быць прадаўлена не пазней як праз 10 сутак з часу затрымання.

Што да стану здароўя Міхаіла Лявонава, то, як паведаміў

Шаліма, «у яго дыястаз прамоўшчы жывата, яму патрабуюцца аперацыйнае лячэнне, захоўваецца рэзка выражанае абмежаванне рухомасці пазваночніка, яму вельмі цяжка ўставаць, садзіцца, фізічна ён моцна пакутуе».

Адвакат раскажаў таксама, на падставе чаго ў дачыненні да Лявонава была ўзбуджана крымінальная справа, і паведаміў некаторыя падрабязнасці яго затрымання. Згодна з пастановай аб узбуджэнні крымінальнай справы і затрыманні, у 1998 годзе, займаючы пасаду генеральнага дырэктара рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Мінскі трактарны завод», Лявонаў пры заключэнні здзелкі з расійскай кампаніяй «Рывертэх» на пастаўку прадпрыемству металапракату наймысна ўчыніў насуперак інтарсам службы дзеянні з выкарыстаннем сваіх службовых паўнамоцтваў, якія пацягнулі цяжкія наступствы – прычыненне ўрон у асабліва буйным памерам на суму больш за 120 тысяч даляраў ЗША.

Ён жа, як сцвярджае пракурор, у 1998 годзе, пры заключэнні здзелкі з амерыканскай кампаніяй «G.R.O. TRADING LLC» на пастаўку прадпрыемству камплектуючых, у выніку

нядбайнага стаўлення да службы не належным чынам, злачынна, халатна выконваў ускладзены на яго службовыя абавязкі, што пацягнула па неасцярожнасці цяжкія наступствы – прычыненне прадпрыемству ўрон у асабліва буйным памерам на суму больш за 1 мільён даляраў ЗША.

Закранаючы першы эпізод, адвакат адзначыў, што «згодна з устапоўленым на заводзе парадкам Лявонаў, як ён заявіў на следстве – і гэта пацверджана паказаннямі іншых асоб – ніякага дачынення да здзелкі не меў». «Такі парадок, – сказаў Шаліма. – Ёсць іншыя службовыя асобы. Ён кантракту не разглядае. Гэта адпаведныя службы бы разглядаюць кантракты. Ёсць адпаведныя намеснікі генеральнага дырэктара, якія падпісваюць непасрэдна кантракты». Хто канкрэтна гэтыя «адпаведныя намеснікі», адвакат яшчэ не ведае.

Пра другі кантракт Лявонаў нічога не ведае і нічога патлумачыць не можа, сказаў Шаліма.

Што да гісторыі з затрыманнем былога дырэктара МТЗ, то Мікалай Шаліма раскажаў наступнае. Лявонаў з 13 снежня 2001 году па 5 студзеня 2002-га знаходзіўся на лячэнні ў 5-й клінічнай бальніцы. Калі спра-

ва ішла да выпіскі, ён патэлефанаваў міністру прамысловасці Анатолю Харлапу, сказаў, што выпісваецца, і папрасіў міністра дазволіць выезд у Маскву для кансультацыі са спецыялістамі на кант аперацыі. Міністр даў згоду. Лявонаў напісаў афіцыйную заяву міністру, і на ёй ёсць адпаведная рэзалюцыя. Пра гэта, як сцвярджае адвакат, кажуць сведкі. Але потым міністр зняў заяву. І гэта адбылося пазней.

Атрымаўшы згоду міністра, Лявонаў, даведаўшыся, што ягоны сябар Эдуард Герчыкаў едзе 7 студзеня ў Маскву, папрасіў купіць білет. Сам сябар перадаў купіць білет свайму вадзіцелю Аляксандру Кобзару. Той пры купілі білета прадаў яму сваё вадзіцельскае пасведчанне і білет, натуральна, быў выписаны на яго імя. Лявонаў жа, атрымаўшы білет, не звярнуў на гэта ўвагі, сказаў адвакат.

Затрымліваў Лявонава, паводле слоў абаронцы, у ноч з 7 на 8 студзеня ў цягніку, калі ён знаходзіўся ў Оршы. Прычым, як адзначыў Шаліма, затрыманне праводзілася «па тэлефонным званку», без якога небудзь дакумента, потым прыехалі, «як відаць, аперацыйнікі» і даставілі Лявонава ў Мінск.

Калізіі Крымінальных кодэксаў

З 1 студзеня 2001 году ў Беларусі дзейнічае новы Крымінальны кодэкс узору 1999 году. Паводле асобнага ўказу, Крымінальны кодэкс узору 1960 году страціў сілу.

У мінулым нумары мы паведамілі нумары артыкулаў, паводле якіх М.Лявонаў быў узяты пад варту – арт. 166 ч.2 і арт. 168. Нагадаем, што яму інкрывіруюць злоўжыванне службовым становішчам, якое спрычыніла цяжкія наступствы, а таксама халатнасць, якая спрычыніла нанясенне шкоды ў асабліва буйных памерах.

Як ні дзіўна, але гэтыя нумары адпавядаюць артыкулам старога Крымінальнага кодэксу, які больш за год не дзейнічае. У новым КК арт.166 ч.2 – гэта «Згвалтаванне, учынене паўторна, або групай асобаў... або заведама непаўнагадовай». Што да арт. 168, то ён прадугледжвае пакаранне за «полавыя зносіны і іншыя дзеянні сексуальнага характару з асобай, якая не дасягнула 16-гадовага ўзросту».

У пракуратуры Беларусі нам цымяна патлумачылі: маўляў, быў выкарыстаны стары КК, бо злучаныя дзеянні ўчыняліся ў той час, калі ён яшчэ дзейнічаў.

А потым – калі М.Лявонаву прад'явілі афіцыйнае абвінавачанне – следчы можа выкарыстаць ужо артыкулы з новага КК.

Натуральна, што ў новым КК ёсць прыкладныя адпаведнікі тым старым артыкулам – гэта арт. 210 «Крадзеж шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі» і арт 428 «Службовая халатнасць». Паводле іх, М.Лявонаву пагражае да п'ятнаціга гадоў турэмнага зняволення з канфіскацыяй маёмасці і з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады.

Але пытанне, па якім КК будзе судзіць былога генеральнага дырэктара, мае яшчэ адзін аспект. Як паведаміла БелаПАН, Мікалай Шаліма таксама адзначыў, што частка 2 артыкула 166 Крымінальнага кодэксу ў старой рэдакцыі (ва ўчыненні прадугледжанага ёю злачынства падазраецца Лявонаў) не можа быць прыменена да яго.

Рэч у тым, што ў адпаведнасці са сваёй пасадай – генеральны дырэктар – Міхаіл Лявонаў не з'яўляецца суб'ектам злачынства па гэтым артыкуле КК. «Па новым КК дырэктары з'яўляюцца суб'ектамі злачынства, а па старым – не», – патлумачыў адвакат.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ
Вячаслаў БУДКЕВІЧ

ПОНЕДЕЛЬНИК • 14 ЯНВАРЯ

6.00	7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35	Новости.
6.10	7.10, 8.10	Доброе утро, Беларусь!
9.10		«Гражданин начальник». Сериал (Россия).
10.05		Арсенал. Программа об армии.
10.30		Телебарометр. Прогноз погоды.
11.00		«Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.20		Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Не в шляпе счастье».
12.35		Час профессионала.
13.00		«Пой, душа!» Рождество на Полесье.
13.25		Е. Леонов в комедии «АМЕРИКАНСКИЙ ДЕДУШКА» (Россия).
14.40		Док. сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
15.20		Детективный сериал «Жюли Леско» (Франция).
16.45		«Великие женщины века». Фильм «Эвита Перон» (США - Англия).
17.10		«Гражданин начальник». Сериал (Россия).
18.30		Зона Икс.
18.45		О. Аросева и Л. Дуров в мелодраме «АФИНСКИЕ ВЕЧЕРА» (Россия).
20.40		Колыбельная.
21.00		Панорама. Информационный канал.
21.45		«Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.35		Стадион.
23.05		Планета «Арт».
23.55		Ночной сеанс. Ч. Хаматова и Д. Лаван в драме «ТУВАЛУ» (Германия).
08.00, 11.00, 17.00		Новости.
08.15		«Земля любви». Сериал.
09.10		«Торговцы «счастьем». Дело 2001 года». Док. детектив.
09.40		Поле чудес.
10.35		«Непутевые заметки».
10.50		Библиомания.
14.15		Приключенческий фильм «ПОВЕЛИТЕЛЬ БУРЬ».
15.00		«Браш».
16.50		Большая стирка.
17.30		«С легким паром!».
18.00		Жди меня.
19.00		«Кто хочет стать миллионером?».
20.00		Время.
20.40		Сериал «Граница. Таежный роман».
21.45		Независимое расследование.
22.30		Ночное «Время».
23.00		«На футболе».
23.30		«Ночная смена» Дмитрия Диброва.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50		Вести - Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00		Вести.
05.15		«Селеста, всегда Селеста». Сериал.
05.45		Православный календарь.
06.15		«Телепузики».
06.40		Семейные новости.
07.15		Москва - Минск.
07.35		Экспертиза РТР.
08.15		«Как обезьянки обедали». Мультфильм.
08.25		Комедия «ШУБ-БАБА ЛЮБА!».
10.30		«Санта-Барбара». Сериал.
11.15		Мультфильмы.
11.30		Моя семья.
12.30		«Что хочет женщина». Ток-шоу.
13.30		«Крылья любви». Сериал.
14.20		«Дикий ангел». Сериал.
15.20		«ГМ и ребята». Сериал.
16.30		Комедия «ГОД ТЕЛЕНКА».
18.00		Фильм «ЖАННА Д'АРК».
19.35, 22.15		Местное время. Вести - Москва.
19.55		Сериал «Нина. Расплата за любовь».
20.55		Детектив «ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. КОРОЛЬ ТРЕФ».
22.30		Дежурная часть.
22.45		Фигурное катание. Чемпионат Европы. Пары. Короткая программа.
00.25		Прогноз погоды.
07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00		Сегодня.
07.15, 12.45		Впрок.
07.25		Наши любимые животные.
07.40		Карданный вал.
07.45		Пять минут с Новоженевым.
07.55, 14.40, 17.35		Криминал.
08.20		Служба спасения.
09.25		Комедия «АФОНЯ».
11.20		Сериал «Полицейские».
13.20		Ток-шоу «Принцип «Домино»».
15.25		Сериал «Противостояние».
16.50		Герой дня.
18.35		Детектив «ВЕРБОВЩИК».
21.55		Сериал «Скорая помощь».
23.25		Гордон.
09.15		«Вокзал мечты».
09.40, 16.40		«Отверженный». Док. фильм.
10.45		«Сферы».
11.30, 15.00, 17.30, 23.00		Новости культуры.
11.45		Вместе с Фафалей.
12.00		«Дом с трубой». Док. фильм.
12.15		«Антология одного стихотворения».
12.30		«Осенние портреты».
13.00		«Культурная революция».
13.50		Концерт Академического оркестра русских народных инструментов п/у Н. Некрасова.
14.30		«Мятеж реформаторов».
15.10		«Розовые камни». Сериал.
15.35		«Дюймовочка». Мультфильм.
16.05		Alma mater.
17.50		«Мой Эрмитаж».
18.15		«Гранд». Сериал.
19.10		Семь нот в Новый год.
19.50		Спокойной ночи, малыши!
20.00		«История лошади». Спектакль.
22.10		«Москва новогодняя». Док. фильм.
22.30		От киноавангарда к видеоарту.
05.45, 14.40, 17.40		Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00		Сейчас.
06.10, 06.35, 07.15, 07.35, 08.20		День за днем.
07.50		Назло.
08.55		Ток-шоу «В нашу гавань заходили корабли».
10.20		Сериал «Женщина с характером».
11.10, 14.25		«Спасибо за покупку!».
11.30		«Катастрофы недели».
12.20		Сериал «Любовь и мафия».
13.30		Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00		«Доктор Криппен».
16.35		«100 чудес света». «Горы снежного леопарда».
18.45		Дон Джонсон в сериале «Детектив Нэш Бриджес».
20.40		Сериал «Граница. Таежный роман».
20.55		Независимое расследование.
22.00		Ночное «Время».
23.00		«На футболе».
23.30		«Ночная смена» Дмитрия Диброва.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50		Вести - Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00		Вести.
05.15		«Селеста, всегда Селеста». Сериал.
05.45		Православный календарь.
06.15		«Телепузики».
06.40		Семейные новости.
07.15		Москва - Минск.
07.35		Экспертиза РТР.
08.15		«Как обезьянки обедали». Мультфильм.
08.25		Комедия «ШУБ-БАБА ЛЮБА!».
10.30		«Санта-Барбара». Сериал.
11.15		Мультфильмы.
11.30		Моя семья.
12.30		«Что хочет женщина». Ток-шоу.
13.30		«Крылья любви». Сериал.
14.20		«Дикий ангел». Сериал.
15.20		«ГМ и ребята». Сериал.
16.30		Комедия «ГОД ТЕЛЕНКА».
18.00		Фильм «ЖАННА Д'АРК».
19.35, 22.15		Местное время. Вести - Москва.
19.55		Сериал «Нина. Расплата за любовь».
20.55		Детектив «ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. КОРОЛЬ ТРЕФ».
22.30		Дежурная часть.
22.45		Фигурное катание. Чемпионат Европы. Пары. Короткая программа.
00.25		Прогноз погоды.
07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00		Сегодня.
07.15, 12.45		Впрок.
07.25		Наши любимые животные.
07.40		Карданный вал.
07.45		Пять минут с Новоженевым.
07.55, 14.40, 17.35		Криминал.
08.20		Служба спасения.
09.25		Комедия «АФОНЯ».
11.20		Сериал «Полицейские».
13.20		Ток-шоу «Принцип «Домино»».
15.25		Сериал «Противостояние».
16.50		Герой дня.
18.35		Детектив «ВЕРБОВЩИК».
21.55		Сериал «Скорая помощь».
23.25		Гордон.

ВТОРНИК • 15 ЯНВАРЯ

6.00	7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35	Новости.
6.10	7.10, 8.10	Доброе утро, Беларусь!
9.10		«Гражданин начальник». Сериал (Россия).
10.05		Арсенал. Программа об армии.
10.30		Телебарометр. Прогноз погоды.
11.00		«Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.20		Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Не в шляпе счастье».
12.35		Час профессионала.
13.00		«Пой, душа!» Рождество на Полесье.
13.25		Е. Леонов в комедии «АМЕРИКАНСКИЙ ДЕДУШКА» (Россия).
14.40		Док. сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
15.20		Детективный сериал «Жюли Леско» (Франция).
16.45		«Великие женщины века». Фильм «Эвита Перон» (США - Англия).
17.10		«Гражданин начальник». Сериал (Россия).
18.30		Зона Икс.
18.45		О. Аросева и Л. Дуров в мелодраме «АФИНСКИЕ ВЕЧЕРА» (Россия).
20.40		Колыбельная.
21.00		Панорама. Информационный канал.
21.45		«Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.35		Стадион.
23.05		Планета «Арт».
23.55		Ночной сеанс. Ч. Хаматова и Д. Лаван в драме «ТУВАЛУ» (Германия).
08.00, 11.00, 17.00		Новости.
08.15		«Земля любви». Сериал.
09.10		«Торговцы «счастьем». Дело 2001 года». Док. детектив.
09.40		Поле чудес.
10.35		«Непутевые заметки».
10.50		Библиомания.
14.15		Приключенческий фильм «ПОВЕЛИТЕЛЬ БУРЬ».
15.00		«Браш».
16.50		Большая стирка.
17.30		«С легким паром!».
18.00		Жди меня.
19.00		«Кто хочет стать миллионером?».
20.00		Время.
20.40		Сериал «Граница. Таежный роман».
21.45		Независимое расследование.
22.30		Ночное «Время».
23.00		«На футболе».
23.30		«Ночная смена» Дмитрия Диброва.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50		Вести - Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00		Вести.
05.15		«Селеста, всегда Селеста». Сериал.
05.45		Православный календарь.
06.15		«Телепузики».
06.40		Семейные новости.
07.15		Москва - Минск.
07.35		Экспертиза РТР.
08.15		«Как обезьянки обедали». Мультфильм.
08.25		Комедия «ШУБ-БАБА ЛЮБА!».
10.30		«Санта-Барбара». Сериал.
11.15		Мультфильмы.
11.30		Моя семья.
12.30		«Что хочет женщина». Ток-шоу.
13.30		«Крылья любви». Сериал.
14.20		«Дикий ангел». Сериал.
15.20		«ГМ и ребята». Сериал.
16.30		Комедия «ГОД ТЕЛЕНКА».
18.00		Фильм «ЖАННА Д'АРК».
19.35, 22.15		Местное время. Вести - Москва.
19.55		Сериал «Нина. Расплата за любовь».
20.55		Детектив «ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. КОРОЛЬ ТРЕФ».
22.30		Дежурная часть.
22.45		Фигурное катание. Чемпионат Европы. Пары. Короткая программа.
00.25		Прогноз погоды.
07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00		Сегодня.
07.15, 12.45		Впрок.
07.25		Наши любимые животные.
07.40		Карданный вал.
07.45		Пять минут с Новоженевым.
07.55, 14.40, 17.35		Криминал.
08.20		Служба спасения.
09.25		Комедия «АФОНЯ».
11.20		Сериал «Полицейские».
13.20		Ток-шоу «Принцип «Домино»».
15.25		Сериал «Противостояние».
16.50		Герой дня.
18.35		Детектив «ВЕРБОВЩИК».
21.55		Сериал «Скорая помощь».
23.25		Гордон.
09.15		«Золотой пьедестал».
09.40		«Картинки из жизни провинциального комика». Док. фильм.
10.35		«Новогодний бал».
11.30, 15.00, 17.30, 23.00		Новости культуры.
11.45		Вместе с Фафалей.
12.00		«Время художника». Док. фильм.
12.15		Тесные врата.
12.30		Сценограмма. «Каренин. Анна. Вронский».
13.00		«ПРОЩАНИЕ СЛАВЯНКИ». Худ. фильм.
14.30		«Мятеж реформаторов».
15.10		«Розовые камни». Сериал.
15.35		«Приключения Васи Куролесова». Мультфильм.
16.00		«Российский курьер».
16.35		«Картинки из жизни провинциального комика». Док. фильм.
17.50		Дворцовые тайны.
18.15		«Гранд». Сериал.
19.15		«Партитуры не горят».
19.45		Спокойной ночи, малыши!
20.00		«Цитаты из жизни».
20.40		«КРЕЙЦЕРОВА СОНАТА». Худ. фильм. 1-я серия.
22.05		И. Альбенис. «Испанская рапсодия».
22.30		«Апокриф».
05.45, 14.40, 17.40		Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00		Сейчас.
06.10, 06.35, 07.15, 07.35, 08.20		День за днем.
06.45		Тышите свет.
07.50		Назло.
09.00		Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности».
10.20		Сериал «Женщина с характером».
11.10, 14.25		«Спасибо за покупку!».
11.30		«Просто звери» с Юлией Прокшиной.
12.20		Премьера! Ремо Джироне, Барбара Блан в сериале «Любовь и мафия».
13.30		Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00		«Джон Гейси. Клоун-убийца».
15.00		Премьера! «100 чудес света».
16.35		Дон Джонсон в сериале «Детектив Нэш Бриджес».
18.45		Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности».
20.40		Сериал «Граница. Таежный роман».
20.55		Независимое расследование.
22.00		Ночное «Время».
23.00		«На футболе».
23.30		«Ночная смена» Дмитрия Диброва.
04.50, 05.50, 06.50, 07.50		Вести - Москва.
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00		Вести.
05.15		«Селеста, всегда Селеста». Сериал.
05.45		Православный календарь.
06.15		«Телепузики».
06.40		Семейные новости.
07.15		Москва - Минск.
07.35		Экспертиза РТР.
08.15		«Как обезьянки обедали». Мультфильм.
08.25		Комедия «ШУБ-БАБА ЛЮБА!».
10.30		«Санта-Барбара». Сериал.
11.15		Мультфильмы.
11.30		Моя семья.
12.30		«Что хочет женщина». Ток-шоу.
13.30		«Крылья любви». Сериал.
14.20		«Дикий ангел». Сериал.
15.20		«ГМ и ребята». Сериал.
16.30		Комедия «ГОД ТЕЛЕНКА».
18.00		Фильм «ЖАННА Д'АРК».
19.35, 22.15		Местное время. Вести - Москва.
19.55		Сериал «Нина. Расплата за любовь».
20.55		Детектив «ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. КОРОЛЬ ТРЕФ».
22.30		Дежурная часть.
22.45		Фигурное катание. Чемпионат Европы. Пары. Короткая программа.
00.25		Прогноз погоды.
07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00		Сегодня.
07.15, 12.45		Впрок.
07.25		Наши любимые животные.
07.40		Карданный вал.
07.45		Пять минут с Новоженевым.
07.55, 14.40, 17.35		Криминал.
08.20		Служба спасения.
09.25		Комедия «АФОНЯ».
11.20		Сериал «Полицейские».
13.20		Ток-шоу «Принцип «Домино»».
15.25		Сериал «Противостояние».
16.50		Герой дня.
18.35		Детектив «ВЕРБОВЩИК».
21.55		Сериал «Скорая помощь».
23.25		Гордон.

СРЕДА • 16 ЯНВАРЯ

11 студзеня 2002 году

Т Е Л Е Н А В И Г А Т О Р

5

17 ЯНВАРЯ

18.55 Боевик «РУССКИЙ КИЛ-ЛЕР».

22.00 Совершенно секретно.

23.20 Гордон.

09.10 «Бесконечная история Голливуда».

09.40, 16.35 Понимание. «Космические полеты».

10.45 «Острова».

11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.

11.45 Вместе с Фадальей.

12.00 «Ох, уж эти детки!». Мультсериал.

12.15 Чем живет Россия.

12.30 Стихи А.Ахматовой и М.Цветаевой читает М.Козаков.

13.00 «ВОЛЫНЫЙ ВЕТЕР». Худ. фильм.

14.20 ... На тему рождественской открытки.

14.45 Архитектурная галерея.

15.10 «Грозные камни». Сериал.

15.35 «Мистер Пронька». Мультфильм.

16.05 Экспедиция «Чиж».

17.50 Арт-панорама.

18.15 «Гранд». Сериал.

19.15 «М.Булгаков. Черный снег».

19.45 Спокойной ночи, малыши!

20.00 Эпизоды. Андрей Вознесенский.

20.40 Короткометражные худ. фильмы.

21.35 Культурная революция.

22.30 «Джазфрения».

05.45, 14.40, 17.40 Дорожный патруль.

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.

06.10, 06.35, 07.15, 07.35, 08.20 День за днем.

06.45, 20.40 Тушите свет.

07.50 Назло.

09.00 Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности I». «Свет истины».

10.20 Сериал «Женщина с характером».

11.05, 14.25 «Спасибо за покупку!».

11.25 Интернет-программа «Сеть».

12.20 Премьера! Ремо Джироне, Барбара Блан в сериале «Любовь и мафия».

13.30 Сериал «Самые громкие преступления XX века». «Убийца Джон Хейг - тела жертв исчезают в кислоту».

15.00 Премьера! «100 чудес света». «Разрушенное царство. горная гонимая».

16.35 Дон Джонсон в сериале «Детектив Наш Бриджес». «Кизнедобы».

18.50 Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности I». «Петя и вол».

20.55 Премьера! Дон Джонсон в сериале «Детектив Наш Бриджес». «Бейсбол».

22.00 Грани.

22.40 «Без протокола». Программа Бориса Бермана и Ильдара Жандарева.

23.30 Фантастический сериал «Лех III», 12 серия.

00.20 «Первый Музыкальный Канал» (Тестовая трансляция).

06.00, 16.30 «Пауэр рейнджеры, или Могучие рейнджеры». Сериал.

06.30, 16.00 «Тик-герой». Мультсериал.

07.00 «Невероятный Халк». Мультсериал.

07.30 «Принцесса Сиси». Мультсериал.

08.00, 18.45 «Тема дня».

08.10, 23.50 «Виртуальный мир».

08.20, 18.55 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.

08.25 «Добро пожаловать».

08.30 Боевик «ВОСХОД «ЧЕРНОЙ ЛУНЫ»».

11.00, 02.10 «М 1». Музыкальная программа.

11.30 «Дарма и Грег». Сериал.

12.00, 15.00, 18.00, 23.20 «24 часа».

12.15 «Вовочка». Сериал.

12.45 «Не от мира сего». Док. фильм.

13.45 «Каменская»: «Смерть ради смерти». Сериал, часть 1-я.

15.30 «Невероятный Халк». Мультсериал.

16.55 «Чертенюк». Теленовелла.

18.15 «Ремонт».

18.30 «Экзотика».

19.00 «Симпсоны». Мультсериал.

19.30 Приключенческий фильм «Поговорим, брат...».

22.10 «Каменская»: «Смерть ради смерти». Сериал, часть 2-я.

00.05 Фантазматическая «ЛИСТОМАНИЯ».

ПЯТНИЦА • 18 ЯНВАРЯ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 18.00, 0.05 Новости.

6.10, 7.10, 8.10 Доброе утро, Беларусь!

9.10 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный французский канал).

10.10 Сад мечты. Передача для дачников.

10.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).

11.00 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).

12.00 Новости.

12.15 Добрый день, Беларусь!

13.10 «ВСЯ КОРОЛЕВСКАЯ РАТЬ». Худ. фильм Белорусского телевидения. 3-я серия, заключительная.

14.10 Док.сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).

15.20 «Горец». Мультсериал (Международный французский канал).

15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).

16.10 «Пять чудес».

16.20 «5 x 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.

17.00 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный французский канал).

18.30 Зона Икс.

18.45 Э.Кунин в драме «ВСЕ О МОЕМ ОТЦЕ» (США).

20.40 Колыбельная.

21.00 Панорама. Информационный канал.

21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).

22.40 Спорт-курьер.

22.50 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания).

0.20 Белорусская двадцатка.

08.00, 11.00, 17.00 Новости.

08.15, 18.00 «Земля любви». Сериал.

09.10 «Сами с усами».

09.45 «Слабое звено».

10.35 «Непутевые заметки».

10.50 Библиомания.

15.00 Сериал «Граница. Таежный роман».

16.00 Большая стирка.

17.30 Док.детектив «Разгром Бауманской группировки. Дело 2001 года».

19.00 Поле чудес.

20.00 Время.

20.35 Комедия «ГОД ГЛУХАРЕ».

21.40 Сериал «X-Files».

22.30 «Другое время».

23.25 Комедия «МОНАШКИ В БЕГАХ».

04.50, 05.50, 06.50, 07.50 Вести - Москва.

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вести.

05.15 «Селеста, всегда Селеста». Сериал.

05.45 Православный календарь.

06.15 «Телепузики».

06.40 Семейные новости.

07.15 Национальный доход.

07.20 Тысяча и один день.

07.35 Экспертиза РТР.

08.15 Приключенческий фильм «ЭМИССАР ЦАРЯ».

09.10 Новая «Старая квартира».

10.30 «Санта-Барбара». Сериал.

11.15 Мультфильмы.

11.30 Моя семья.

12.30 «Что хочет женщина». Ток-шоу.

13.30 «Крылья любви». Сериал.

14.20 «Дикий ангел». Сериал.

15.20 «Простые истины». Сериал.

16.30 Планета КВН.

17.00 Пресс-клуб.

18.00 Комедия «ЖЕНИХ С ТОГО СВЕТА».

19.35 Местное время. Вести - Москва.

19.55 Сериал «Нина. Расплата за любовь».

21.00 Боевик «9 ЯРДОВ».

23.00 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Женщины. Короткая программа.

00.15 «Панорама кино».

01.05 Прогноз погоды.

07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.

07.15 Впрок.

07.25 Наши любимые животные.

07.40 Карданный вал.

07.45 Пять минут с Новоженевым.

07.55 Фильм «ПЕРВОМАЙСКАЯ КОЛОННА».

09.25 Своя игра.

10.10 Внимание. Розыск!

11.20 Фильм «ПЕРВАЯ ВСТРЕЧА. ПОСЛЕДНЯЯ ВСТРЕЧА».

13.20 «Профессия - репортер».

13.50 «Продолжение следует...».

14.45 Криминал.

15.25 Сериал «Противостояние».

18.35 Свобода слова.

20.15 Криминальная Россия.

21.50 Фильм «КРОВЬ НЕВИННЫХ».

00.05 Пепси-чарт.

00.45 Кома.

09.15 Партизаны не горят.

09.40, 16.35 Понимание. «Вулканы».

10.50 «Цитаты из жизни».

11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.

11.45 Вместе с Фадальей.

12.00 «Ох, уж эти детки!». Мультсериал.

12.15 Чем живет Россия.

12.30 Малые музеи Санкт-Петербурга.

13.00 «АТТЕСТАТ ЗРЕЛОСТИ». Худ. фильм.

14.30 Б.Бриттен. «Простая симфония».

14.45 Власть факта.

15.10 «Грозные камни». Сериал.

15.35 Мультфильмы.

16.05 Сенсация. Сенсация? Сенсация...

17.50 «С потолка».

18.15 «Гранд». Сериал.

19.15 «М.Булгаков. Черный снег».

19.45 Спокойной ночи, малыши!

20.00 Билет в Большой...

20.40 «ЗАГРЯНЬ ТИШИНЫ». Худ. фильм.

22.30 1001 рассказ о кино.

05.45, 14.40, 17.40 Дорожный патруль.

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сейчас.

06.10, 06.35, 07.15, 07.35, 08.20 День за днем.

06.45 Тушите свет.

07.50 Назло.

09.00 Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности I». «Петя и вол».

10.20 Сериал «Женщина с характером».

11.05, 14.25 «Спасибо за покупку!».

11.25 «Бы - очевидец» с Иваном Усачевым.

12.20 Премьера! Ремо Джироне, Барбара Блан в сериале «Любовь и мафия».

13.25 Сериал «Самые громкие преступления XX века». «Исчезновение Джимми Хоффа».

15.00 Премьера! «100 чудес света». «Страна драконов».

16.35 Дон Джонсон в сериале «Детектив Наш Бриджес». «Бейсбол».

18.50 Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности I». «Скрипка Страдивари».

20.00 Ток-шоу «Глас народа» со Светланой Сорокиной.

21.25 Премьера! Дон Джонсон в сериале «Детектив Наш Бриджес». «В яблочко».

22.30 Грани.

23.00 «Свидетели века».

23.20 Фантастический сериал «Лех III», 13 серия.

00.10 «Первый Музыкальный Канал» (Тестовая трансляция).

06.00, 16.30 «Пауэр рейнджеры, или Могучие рейнджеры». Сериал.

06.30, 16.00 «Тик-герой». Мультсериал.

07.00, 15.30 «Невероятный Халк». Мультсериал.

07.30 «Принцесса Сиси». Мультсериал.

08.00, 18.45 «Тема дня».

08.10, 23.15 «Виртуальный мир».

08.20, 18.55 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.

08.25 «Добро пожаловать».

08.30 Приключенческий фильм «Поговорим, брат...».

11.00, 22.45 «Автопанорама».

11.15, 01.55 «М 1». Музыкальная программа.

11.30 «Дарма и Грег». Сериал.

12.00, 15.00, 18.00, 23.00 «24 часа».

12.15 «Агентство». Сериал.

12.50 «Не от мира сего». Док. фильм.

13.45 «Каменская»: «Смерть ради смерти». Сериал, часть 2-я.

16.55 «Чертенюк». Теленовелла.

18.15 «Ремонт».

18.30 «Экзотика».

19.00 «Симпсоны». Мультсериал.

19.30 Боевик «БАЛАНС СИЛ».

21.35 «Каменская»: «Шестерки умирают первыми». Сериал, часть 1-я.

23.35 Триллер «КИНОПРОБА».

СУББОТА • 19 ЯНВАРЯ

7.00, 9.00, 15.00, 19.00 Новости.

7.10 Сериал «Кин». Познавательный сериал «Пятое измерение».

7.55 Иснась. Духовная программа.

8.20 Слово Митрополита Филарета на Крещение Господне.

8.45 Эcran индийского кино. «ДВОЙНИК». 1-я и 2-я серии.

9.10 Сад мечты. Передача для дачников.

12.00 Королевская охота.

12.25 Здоровье. Тележурнал.

13.15 «Мышонки Пик», «Новогодние сказки». Мультфильмы.

13.50 Сериал «Ростов-папа».

14.45 «Музеум». Слушки пося.

15.15 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией».

16.35 Белорусская двадцатка.

17.00 Пять чудес.

17.30 Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Калиф-Али».

18.15 Видеофильм «Деловые люди».

18.35 Из достоверных источников.

19.25 «Смехоассорти». Верка Сердючка на «Славянском базаре в Витебске 2001».

20.05 Сериал «VIP» (США).

21.00 Панорама.

21.50 Спорт-курьер.

22.00 А.Делон и Ж.Моро в психологической драме «МЕСЬЕ КЛЯЙН» (Франция).

Сериал «Королева мечей».

0.00

07.00, 09.00, 14.00, 17.00 Новости.

07.10 Мультфильм «Остров ошибок».

07.35 Слово пастыря.

07.50 КОАП.

08.15 Игрой, гармонь любимая!

08.50 Библиомания.

09.10 Смехопанорама.

09.45 Смак.

10.05 40 лет шута. КВН. Фрагменты биографии.

11.00 В мире животных.

11.40 Здоровье.

12.20 «Серебряный шар». Федор Раскольников.

13.00 Док.детектив «Разгром Бауманской группировки. Дело 2001 года».

13.35 «Черный плащ».

14.10 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Спортивные танцы. Произвольная программа.

15.45 «Без лица». Спецрепортаж.

16.00, 17.15 Михаил Евдокимов собирает друзей.

17.50 «Кто хочет стать миллионером?».

18.55 «Последний герой». «Жертвоприношение».

20.00 Время.

20.30 Боевик «ВИРУС».

22.20 Фильм «ОБЩЕСТВО МЕРТВЫХ ПОЭТОВ».

05.40 Диалоги о рыбалке.

06.05 Худ. фильм «ПОВЕЛИТЕЛЬ ЗВЕРЕЙ».

06.55, 01.00 Прогноз погоды.

07.00 Папа, мама, я - спортивная семья.

07.45 «Телепузики».

08.10 Золотой ключ.

08.30 Здоровье и жизнь.

09.00 Почта РТР.

09.35 Доброе утро, страна.

10.10 «Сто к одному».

11.00 Ток-шоу «Рядом с тобой».

11.55 Сериал «Тайный агент».

13.00, 19.00 Вести.

13.20 Фильм «ЧЕЛОВЕК РОДИЛСЯ».

15.00 Баскетбол. Чемпионат России. Суперлига. ЦСКА - «Урал-Грейт» (Пермь).

17.00 Моя семья.

17.55 Аншлаги.

19.25 Зеркало.

20.00 Новогодний Голубой огонек на Шаболовке.

22.50 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Женщины. Произвольная программа. Горячая десятка.

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сегодня.

07.10 «Улица Сезам».

07.35 Мультфильм «Приключения барона Мюнхгаузена».

07.50 Большие родители.

08.20 Без рецепта.

09.15 Криминал.

09.45 «Женский взгляд».

10.20 Квартирный вопрос.

11.20 Комедия «СОБАКА НА СЕНЕ».

13.40 Путешествия натуралиста.

14.10 Своя игра.

15.25, 18.40 «Профессия - репортер».

16.00 «Продолжение следует...».

16.55 Шоу Елены Степаненко.

19.15 Боевик «СМЕРТИ ВОПРЕКИ».

21.05 Фильм «ЛЮБОВНИЦА ИЗ МОСКВЫ».

22.30 Сериал «Звездные врата».

23.20 Сериал «СЧАСТЛИВОГО РОЖДЕСТВА, МИСТЕР ЛОУРЕНС».

09.10 Мультфильмы.

09.50 Мой цирк.

10.15 Бабушкины рецепты.

10.30 Золотой пьедестал.

11.00 Графоман.

11.25 В неизданное. «Морской змей».

11.50 «КАЖДЫЙ ВЕЧЕР В ОДИНАДЦАТЬ». Худ. фильм.

13.30, 21.00 Новости культуры.

13.45 «Время музыки».

14.10 «Заколдованный мальчик». Мультфильм.

14.55 «Рудольф Нуреев - как он есть». Док. фильм.

15.45 Телематр. Классика.

16.35 «Романтика романса».

17.10 «Сферы».

17.55 Дж.Пуччини. Опера «Богемная».

20.25 Док.актера.

21.17 Личные воспоминания о большой жизни.

21.20 «ДОРОГА АНГЕЛОВ». Худ. фильм.

06.20 Дорожный патруль.

06.35 Кинотеатр ТВ-6. «ЖЕНА ОХАРЫ».

08.05 «Спасибо за покупку!».

08.15 Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности I». «Скрипка Страдивари».

09.10 «Я знаю все!» Интеллектуальный шоу LG.

10.00, 14.00, 18.00 Сейчас.

10.25 «Просто звери» с Юлией Проскуриной.

11.00 Кинотеатр ТВ-6. Тамара Семина, Алексей Баталов в фильме «ДЕНЬ СЧАСТЬЯ».

12.50 Мультфильмы «Записки Пирата», «Земляничные дожди».

13.10 Сериал «Самые громкие преступления XX века».

13.35 «Убийца из Атланты Вейн Вильямс».

13.35 Дорожный патруль. Расследование.

14.25 Мультфильм «Бременские музыканты».

14.50 Интернет-программа «СЕТЬ».

15.20 «Интересное кино». Программа Бориса Бермана и Ильдара Жандарева. «Дом Софики и Коты», 2-я часть.

16.10 «Дачники».

17.00 «Обратный отсчет».

18.50 «Без галстука» с Ириной Зайцевой.

19.30 Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности I». «Три дня до эфира».

20.40 «За стеклом». «Последний бифштекс».

21.55 Кинотеатр ТВ-6. Александр Демьяненко, Павел Кадочников, Клара Лучко в фильме «ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПРЕСТУПНИК».

23.40 Премьера! «Открытые небеса. Культура для нового тысячелетия». Фильм 7 «Мечты об Альфоне».

00.45 «Первый Музыкальный Канал» (Тестовая трансляция).

06.15 «Не от мира сего». Док. фильм.

07.15 «В гостях у Тофика».

07.30 «Инспектор Гаджет». Мультсериал.

08.00 «Диплодоки». Мультсериал.

08.30 «Мурашки». Сериал.

09.00, 09.30 «Футурама». Мультсериал.

10.00 «Баффи». Сериал.

11.00 «Завтрак с Ликой».

11.25 «Экзотика».

11.40 «Ремонт».

11.50 «Автопанорама».

12.15 «Мир спорта глазами «Жилетт».

12.45 Мелодрама «НА ТЕБЯ УПОВАЮ».

14.45 «Случайный свидетель».

15.15 «Вовочка». Сериал.

15.50, 16.20 «Человек-паук». Мультсериал.

16.55 «Дальнобойщики». Сериал.

18.00 «Час пик».

19.00 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.

19.25 Триллер «БАССЕЙН».

22.05 «ШЕСТЬ».

00.30 Ночной мюзикант.

01.40 Боевик «ТРИ КОРОЛЯ».

02.10 «М 1». Музыкальная программа.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 20 ЯНВАРЯ

7.00, 9.00, 15.00 Новости.

7.10 Сериал «Кин».

8.05 «Арсенал».

8.30 Мультфильм.

9.10 Фильм-сказка «ПЕППИ ДЛИННЫЙ ЧУЛОК».

9.40 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.

11.50 Телевитамины.

12.30 Сериал «Королева мечей».

13.00 «Цирк Массимо». 2-я часть.

13.50 «Наше наследие». Памятник архитектуры XIV века дворец Радзивиллов в Несвиже. Часть 1-я.

14.40 Мир и мы.

15.20 Худ.фильм «САМЫЙ КОРОТКИЙ РОМАН».

15.55 Гандбол. Отборочный матч чемпионата мира. Мужчины. Беларусь-Латвия. Трансляция из Минского дворца спорта.

17.30 Криминальное досье.

17.55 «Встреча в Троицком» с Александром Домарачским.

18.25 «Время местное». Репортажи из провинции.

18.50 Планета «АРТ».

19.30 Телебарометр. Прогноз погоды.

19.45 Энциклопедия белорусского спорта. Акробатика.

20.00 Панорама.

20.35 Спорт-курьер.

20.45 Комедия «НЕПОДДАЮЩИЕСЯ» («Мосфильм»).

23.00 Звезды фестивалей в программе «Телевизионный Дом кино».

23.30 Сериал «Жюли Леско».

1.05 Хоккей. Чемпионат Беларуси. «Гомель» - «Витебск».

07.00, 09.00, 14.00, 17.00 Новости.

07.10 Служу России!

07.40 «Детеныши джунглей».

08.05 Утренняя звезда.

08.50 Библиомания.

09.10 «Непутевые заметки».

09.30 Пока все дома.

10.05 Спасатели. Экстренный вызов.

10.35 Клуб путешественников.

11.15 Детектив «ТАЙНЫ ОТЦА ДАУЛИНГА».

12.10 «Ералаш».

12.20 «Сами с усами».

12.50 Умницы и умники.

13.15 Сокровища Кремля.

13.35 «Черный плащ».

14.10 Фильм «ЗАБУДЬТЕ СЛОВО «СМЕРТЬ»».

15.35 Кумиры. Испытание славой.

16.05 «Секреты Парка Юрского периода».

17.20 Концерт Софии Ротару в Кремле.

21.30 Времена.

22.45 Фильм «РОЙ».

05.50 Острозаключенный фильм «ДВОЙНОЙ ДРАКОН».

07.20, 01.30 Прогноз погоды.

07.25 «Телепузики».

07.50 Русское лото.

08.40 «ТВ Бинго шоу».

09.20 Доброе утро, страна.

09.50 Сам себе режиссер.

10.45 «Городок».

11.20 Док. фильм «...О милости прошу».

12.10 Парламентский час.

13.00 Вести.

13.20 Диалоги о животных.

14.20 Вокруг света.

15.25 «Астерикс в Британии». Мультсериал.

16.45 «Комиссар Рекс». Сериал.

17.45 ТВ Бинго новости.

17.50 Аншлаги.

19.00 Вести недели.

19.55 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Показательные выступления.

22.05 Комедия «ХОЧУ ВАШЕГО МУЖА».

23.35 Сериал «Твин Пикс».

00.35 Спорт за неделю.

07.00, 09.00, 11.00, 15.00 Сегодня.

07.10 «Улица Сезам».

07.35 Мультфильм «Светлячок».

07.45 Пепси - чарт.

08.25 Ох, уж эти дети!

09.15 Вкусные истории.

09.30 Шоу Елены Степаненко.

10.25 Криминальная Россия.

11.20 Детектив «ЗОЛОТАЯ МИНА».

13.40 Служба спасения.

14.10 Своя игра.

15.25 «Профессия - репортер».

15.55 Дог-шоу «Я и моя собака».

16.40 «Женский взгляд».

17.15 Очная ставка.

17.45 Боевик «ТРИ КОРОЛЯ».

20.00 Намедни.

21.10 Куклы.

21.25 Боевик «ЗАКОННИК».

23.25 Сериал «Звездные врата».

09.10 «Узник Зенды». Мультфильм.

10.15 Недлинные истории.

10.30 Ток-шоу «Насобум».

11.00 Тем временем.

11.25 В неизданное. «Гигантский калмар».

11.50 «БЕЛЫЕ ГРЕЗЫ». Худ. фильм.

13.30, 21.00 Новости культуры.

13.45 Магия кино.

14.10 За семью печатями.

14.45 Мультфильмы.

15.10 «Симфоническое танго». Док. фильм.

16.10, 17.05 «Майские цветы». Сериал.

18.00 «Камера-обскура».

18.40 Экология литературы.

19.35 «Детективный дуэт. Иван и Митрофан». Мультфильм.

19.50 «Собрание исполнений».

20.15 Блеф-клуб.

21.20 Личные воспоминания о большой жизни.

21.25 «Джем-5».

22.05 «ПРИКЛЮЧЕНИЯ АВАНТЮРИСТА ФЕЛИКСА КРУЛЯ». Худ. фильм. 1-я серия.

06.00, 13.40 Дорожный патруль.

06.15 Худ.фильм «ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПРЕСТУПНИК».

07.45 «Спасибо за покупку!».

08.00 Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности I». «Три дня до эфира».

09.00 «Star start».

09.30 «Советы профессора Чайникова».

10.00, 14.00 Сейчас.

10.25 «Завтрак с Соловьевым».

10.55 Худ.фильм «ДВЕНАДЦАТАЯ НОЧЬ».

12.35 Мультфильм «Вредного».

12.50 «Мое кино» с Виктором Мережко.

13.30 Телемагазин «Формула здоровья».

14.25 Мультфильм «По следам бременских музыкантов».

14.45 Катастрофы недели.

15.20 Ток-шоу «В нашу гавань заходили корабли».

16.20 «За гранью возможного».

17.00 «Обратный отсчет».

18.00 «Итоги».

19.20 Михаил Пореченков в сериале «Агент национальной безопасности I». «Махаон».

20.35 «За стеклом». «Последний бифштекс».

21.40 Интерактивное музыкальное шоу «Земля - воздух».

23.05 «Первый Музыкальный Канал».

06.00 «Не от мира сего». Док. фильм.

07.00 «1/52». Спортивное обозрение.

07.15 «В гостях у Тофика».

07.30 «Инспектор Гаджет». Мультсериал.

08.00 «Диплодоки». Мультсериал.

08.30 «Мурашки». Сериал.

09.00 «Час пик».

10.00 «Баффи». Сериал.

11.00 «Секретные материалы». Сериал.

12.00 «Завтрак с Ликой».

12.25 Премьер-парад «Столичный».

12.45 Детектив «ОСОБО ОПАСНЫЕ...».

14.45 «Случайный свидетель».

15.15 «Агентство». Сериал.

15.50, 16.20 «Человек-паук». Мультсериал.

16.55 «Дальнобойщики». Сериал.

18.00 «168 часов Минска».

19.00 «Здравствуйте, доктор».

19.10 «Автопанорама».

19.35 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.

19.55 «Хит-момент - вечерняя распродажа».

20.40 Фильм «РОБИН ГУД, ПРИНЦ ВОРОВ».

23.35 Альфред Хичкок представляет. Сериал.

00.05 Ночной мюзикант.

01.15 «М 1». Музыкальная

Паміж марозам і полымем

Надыход халадэчы для медыкаў – гэта з’яўленне першых абмарожаных. Звычайна такія пацыенты паступаюць у снежны, студзены і лютым, праўда, можна абмарозіцца і ўвосень, і ўвесну. Асноўны кантынгент – п’яныя і бамжы.

Пацярпелыя з траўмамі абмаражэння трапляюць у апёкавыя цэнтры. Паводле словаў кіраўніка Рэспубліканскага апёкавага цэнтру Якава Кашалькова, сёлета з пачатку халадоў у ягоны цэнтр звярнуліся па дапамогу 82 чалавекі. Сярод іх быў нават адзін гадавалае дзіця, якога маці вынесла пагуляць, апраўнаўшы не зусім па сезоне. Трох чалавек цягам гэтай зімы медыкі «адагрэць» ужо не змоглі.

Сёлета ў Цэнтры пацярпелых крыху больш, чымсьці ў мінулыя гады, але ўсё роўна цяперашнюю зіму дужа сцюдзёнай назваць нельга. Самая экстрамальная сітуацыя з абмаражэннямі была зімой 1978-1979 гадоў, калі цягам толькі двух тыдняў у цэнтр было дастаўлена 84 чалавекі.

Разам з тым, вытрымліваючы кожны год націск зімовых маразоў, мёрзнуць у чаканні транспарту на прыпынках, мала хто з нас ведае, што трэба рабіць пры абмаражэнні. Многія думаюць, што дастаткова расцерці змёрзлую частку цела, прыняць цёплую ванну і выпіць чарку. Аднак насамрэч прынесці палётку гэта можа толькі пры лёгкім абмаражэнні. Калі тая ж рука ці нага збыла і змёрзла аж да здранцвення, то расціранне можа

толькі пашкодзіць. Пры такіх цяжкіх траўмах на змёрзлую частку цела варта накладці цёплую ізаляцыйную павязку, каб засцерагчы яе ад хуткага сугрэву, бо лячэнне цяжкага абмаражэння трэба пачынаць, калі тканкі яшчэ ахалоджаныя.

З 350 спецыялізаваных ложкаў для апёкавых пацыентаў па краіне абмаражэнцы займаюць толькі траціну. Астатнія месцы ў апёкавых цэнтрах, дзеля чаго тыя існуюць, займаюць хворыя з апёкавымі траўмамі. У адрозненне ад абмаражэнняў, апёкі людзі атрымліваюць круглы год. Са зменай пораў году мяняецца толькі іх характар: з надыходам ацяпляльнага сезону людзі часцей атрымліваюць так званыя кантактныя апёкі – ад ляжання на печы, ад абагравальных прыладаў.

Важна і тое, што ў мінулыя гады ў Беларусі гэты паказчык у 1999 годзе быў 33,3 чалавека на 10 000 насельніцтва, што азначае 33,5 тысячы пацярпелых. 260 чалавек пазалезлі памерлі ад цяжкіх апёкаў толькі ў бальніцах, сярод іх было 16 дзяцей. Нашмат больш загінула на месцы здарэнняў.

Найбольшую колькасць апёкавых траўмаў «забяспечвае» Мінская вобласць: тут гэты паказчык удвая вышэйшы за агульнарэспубліканскі. Па дзіцячых апёках лідыруе Мінск, дзе палове шпіталізаваных дзяцей з цяжкімі апёкамі яшчэ не споўнілася і трох гадоў, а гэта значыць, што яны знаходзіліся пад дэкрэтным наглядам маці. Але, відаць, не дужа пільным.

Галоўная прычына апёкавых траўмаў крыецца ў нашым нездаровым ладзе жыцця. Згодна са звесткамі міністэрства па надзвычайных сітуацыях, партрэт тыповага пагарэльца можна маляваць з немаладога селяніна 45-65 гадоў, п’янага, які паліў у пасцелі і пасля гэтага спакойна заснуў. Сярод 1 083

чалавек, што загінулі на пажарах мінулым годам, было толькі 230 жанчын. Два з трох пажараў у краіне адбываюцца ў сельскай мясцовасці, а пік пажарнай актыўнасці прыпадае на перыяд з верасня па красавік. Як патлумачыў гэта начальнік Рэспубліканскага цэнтру прапаганды і навучання пры МНС Алег Голубеў, проста ўлетку на сяле часу на алкаголь не хапае, бо шмат працы.

Па дадзеных МНС, пажару, які свабодна шугае ў кватэры, дастаткова 15 хвілінаў, каб поўнасна выгарала тыповая трохпакатка, а чалавек пазбавіўся ўсіх шанцаў на выжыванне пасля атрымання апёкаў.

Пры абгаранні 10-15% плошчы цела апёк лічыцца небяспечным для жыцця чалавека. Каб апынулася пад пагрозай жыццё дзіцяці, дастаткова, каб апёк склаў 5% плошчы ягонага цела. Узрост пацярпелага таксама ўплывае на выжывальнасць пасля цяжкіх апёкаў. Па звестках Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, шанцы чалавека на выжыванне вызначаюцца па досыць простае схеме: да лічбы ўзросту дадаецца працэнт апечанай плошчы цела, і калі выніковая сума большая за 90 – шанцы выжыць у чалавека 50:50.

Штогод у апёкавых цэнтрах праходзяць лячэнне 6 тысяч пацярпелых. У ЗША адзін дзень такога лячэння абыходзіцца пацярпеламу ў 3 тысячы даляраў, нашаму дзяржаўнаму бюджэту – прыблізна ў 95 даляраў на кожнага пацярпелага, лячыць яго трэба не менш за два тыдні.

Алена ЛАБАНАВА

Не прызвычаліся да надзвычайных сітуацыяў

Дзяржаўная сістэма папярэджвання і ліквідацыі надзвычайных сітуацый (ДСНС) існуе «пакуль толькі на паперы». Такое меркаванне выказаў дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Беларусі Генадзь Нявыглас на паседжанні міністэрства па надзвычайных сітуацыях.

Паводле яго словаў, згодна з пастановай ураду органамі штотдзённага кіравання ДСНС вызначаны МНС і яго тэрытарыяльныя падраздзяленні, «аднак элементарная сітуацыя, звязаная са снегападамі 1 і 2 студзеня, паказала, што рэальна сістэма не дзейнічае». «Неразуменне асобнымі кіраўнікамі яе задач і магчымасцяў, а таксама найпрасцейшае няведанне папярэдніх кіруючых дакументаў на самой справе перавялі снегапад у разрад надзвычайных сітуацый. Камісіі па НС не збіраліся, не ўводзіўся рэжым павышанай гатоўнасці, не былі прыняты прадуманыя і сучасныя рашэнні. Гэта прывяло да таго, што да цяперашняга часу некаторыя дарогі не ачышчаныя ад снегу», – сказаў Нявыглас.

Дзяржсакратар Савета бяспекі звярнуў увагу кіраўніка МНС на неабходнасць удасканалення кіравання грамадзянскай абаронай, якая нядаўна ўключана ў склад МНС. «Пры выпрацоўцы структуры, вызначэнні кірункаў дзяржаўнай палітыкі ў галіне грамадзянскай абароны павінен быць улічаны станоўчы вопыт яе функцыянавання ў справе абароны насельніцтва ад надзвычайных сітуацый», – падкрэсліў Нявыглас.

Марат ГАРАВЫ

Рамантыкі начнога жыцця

Супрацоўнікі міліцыі сцвярджаюць, што нават у самай рэспектабельнай установе для забаваў можна знайсці процімоўныя парушэнні. Не кажучы пра тое, што ў іх любяць тусаватца крымінальныя асобы. Амаль штодзень такія ўстановы наведваюць і супрацоўнікі праваахоўных органаў, кожны па сваёй спецыялізацыі: ад участковых да абстаўшчы, калі, вядома, тыя маюць загал на праверку ў канкрэтнай установе.

Пачатак

Большыня вясёлых устаноў Мінску месціцца ў цэнтры гораду. Таму начны рэйд пачынаўся са сходу ў актавай зале ўпраўлення міліцыі Цэнтральнага раёну. Падпалкоўнік інструктаваў сваіх падначаленых і «прыдадзеныя сілы» ў асобе намесніка начальніка ўпраўлення нораваў і незаконнага абароту наркотыкаў МУС Аляксандра Арцёмава і начальніка ўпраўлення ГУУС Мінгарвыканкаму Рамуальда Андрэўскага, а таксама работнікаў раённай адміністрацыі і журналістаў на мове міліцэйскіх штампай. А 23 гадзіне кавалькада з аўтобуса і некалькіх легкавікоў пад’ехала да кінатэатру «Масква». Высланыя на разведку супрацоўнікі крымінальнага вышуку далажылі па радыі, што зала пустая, як і ў «Перамозе», і ў «Пэл-Мэле». У «Беларусі», якая атрымала народную назву «шайба», наведнікаў было таксама мала, і намеснік начальніка аддзела крымінальнага вышуку Андрэй Зайцаў умоўна шаптаў па радыі: «Не пад’язджайце, не свяціце нашых людзей: распудзіце кліентаў». Было прынята рашэнне праз гадзіну паўтарыць вылазку. Узніклі падзеі, што «пайшла інфармацыя» пра рэйд. Уладальнікам дыскатак выгаднай не працаваць, чым дапусціць выяўленне міліцыянтамі парушэнняў. Як раскажаў старшы опер-

упаўнаважаны аддзелу па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі Руслан Скрыпка, нярэдка падчас міліцэйскіх рэйдаў высвятляецца, што ў зале знаходзіцца пяцьдзесят чалавек, а ўваходных білетаў прададзена толькі трыццаць. Кухары не выконваюць нормаў закладкі прадуктаў, а афіцыянты аблічваюць наведнікаў або не «прывітаюць» праз касу атрыманыя грошы. Распаўсюджанае парушэнне – продаж спіртнога без сертыфікату адпаведнасці. А ўвогуле дзень на дзень не прыходзіцца: часам у адным бары выяўляеш адразу тры парушэнні, часам за ўсё працоўны дзень – ніводнага ў ніводнай «кропцы».

Даведка: у 2001 годзе ўнутранымі ўпраўленнямі ў Мінску было складзена 1 034 пратаколы за парушэнне правілаў гандлю спіртнымі напоямі (накарэнне – штраф да 5 МЗП). Быў выяўлены 91 факт парушэння парадку прыёму грашовых сродкаў пры рэалізацыі прадукцыі (работ, паслуг) за наяўны разлік (штраф ад 10 да 50 МЗП, магчыма канфіскацыя тавараў).

Другая спроба

Кантралёры дыскатакі ў «Маскве» неахвотна прапусцілі міліцыянтаў у форме, а перад журналістамі ў цывільным сталі, як крэпасць. «Гэта нашы супрацоўнікі, прапусціце», – сказаў афіцэр. «Што, і дзяўчына таксама?» – не хацеў верыць пільны кантроль. За часоў Глеба Жалова можна было сказаць: «Маэстра, ша», і музыкі пераставалі граць, а танцоры танцаваць. Цяпер усё іначай. Міліцыянткі выкладаюць свой «кантынгент» у час яркіх успышак дыскатэчнай ілюмінацыі. Так яны і выявілі некалькі вельмі п’яных хлопцаў. А ў «Перамозе» чакаў буйны поспех. «Паўдыскатакі накрылі»,

– жартавалі міліцыянткі. З чацвярох наведнікаў двое хаваліся ад стражаў парадку ў прыбыральных, і таму іх прыхвацілі. У рэспектабельную «шайбу» ахоўнік не хацеў прапускаць журналістаў у верхняй вопратцы. Выручыў міліцэйскі начальнік, сказаўшы, што мы – пры выкананні і пры зброі пад вопраткай. Мы ўпэўнены пакрычлі ў залу. Там, як паміж базарных радоў, ішчыравалі мужчыны паўднёвых крывей і выбіралі сабе прыцелек. Чародкі дзяўчат стралялі вачыма ў пошуках добрага кавалера, публіка больш салідная сядзела за сталамі і ляніва-здаволеная паглядзіла на стрытны зёрку. На міліцыю ніхто не звяртаў увагі.

Некалькі непрыстойна п’яных маладых людзей знайшліся і тут. Затрыманых размясцілі ў аўтобусе на «галёрцы», дзе тон задаваў раней судзімы грамадзянін Д. Ён «прыехаў у Мінск у бильярд пагуляць, а тут мянты накрылі». Ну, нічога, калі яго «у натуры не адпусціць», ён паскардзіцца Міхалычу, і з мянтоў пагоня паляцяць».

Даведка: летась міліцыянткі затрымалі 109 780 грамадзян, якія распівалі спіртныя напоі або з’яўляліся ў п’яным выглядзе ў грамадскіх месцах.

Трэцяя спроба

Першымі трапіліся мінскія «пінгвіны». На мове міліцыянтаў «пінгвіны» – гэта дзяўчаты, якія прамышляюць найдаўнейшым рамяством уздоўж ажыўленых трасаў. Рынак путанаўскіх паслугаў перанасычаны, і фігурка змёрзлае «беспарацковае» дзяўчыны вельмі нагадвае пінгвіна. Было затрымана дзесяць дзяўчат. Сярод іх – студэнткі платных аддзяленняў ВУН і «гастралёркі» з райцэнтраў. Упершыню затрыманыя «пінгвіны» трохі пабойваліся. На іх склалі пратаколы аб адміністрацыйным правапарушэнні, якое ацэньваецца штрафам у

Начная вясёласць дыскатакі прыманьвае суды і нямаюць парушальнікаў закону

памеры да 10 МЗП. Усіх «новенькіх» паставілі на ўлік – запісвалі адмысловыя карткі і знялі на фота- і відэастужку. А «пінгвіны» са стажам адчувалі сябе ў міліцыі лёгка і нязмушана, як зрэшты, і паўсюль. На іх таксама склалі пратаколы, толькі стаўка штрафу была ўжо вышэйшаю – да 20 МЗП.

Даведка: у Мінску стаіць на ўліку з дыягназам «наркамана» 1 811 чалавек і 482 – на прафілактычным ўліку, гэта значыць тых, хто спажывае наркотыкі эпідэмічна. Таксікаманай на ўліку стаіць 46, а 309 – на прафілактычным ўліку. Выяўлена 59 злачынстваў у сферы маральнасці, з іх тры злачынствы, звязаныя з вярбоўкай людзей шляхам падману дзеля сексуальнае эксплуатацыі.

На дыскатэцы ў «Маскве» скакалі пяць наркаманаў. Іх затрымалі і даставілі ва ўпраўлен-

не міліцыі. Галоўнае пытанне – дзе набылі зельле. Найчасцей гэтыя гаворкі сканчаюцца нічым: яны не здаюць сваіх «дабрадзеяў». А з наркаманаў што возьмеш? Іх толькі ставяць на ўлік, хоць яны часта робяць злачынствы, каб здабыць грошай на «дозу».

А тым часам...

Супрацоўнікі ўпраўлення нораваў і незаконнага абароту наркотыкаў ГУУС Мінгарвыканкаму затрымалі наркагандляроў каля Байкальскага рынку. Міліцыянткі ўдалі з сябе моцна п’яных грамадзян, каб не выклікаць падзэрэнняў, бо гандляры вельмі аглядаліся: ці няма «мянтоў»? Калі зразумелі, што за руль іхнае «Аўдзі» якраз міліцыянткі і ўчапіўся, вадзіцель паспрабаваў уцячы... уехаў у асфальтаўкладачны каток. Аператыўны «павязалі» наркагандляроў. Па прыбыцці следча-аператыўнае групы быў праведзены вобшук і знойдзена два грамы герайну.

Даведка: у 2001 годзе ў Мінску было зарэгістравана 1 091 злачынства на глебе наркаманіі. 561 звязана са збытам наркотыкаў. Затрымана 15 наркакур’ераў, перакрыта 12 каналаў паступлення наркотыкаў у Мінск. Вынята 1 470 грамаў герайну, 142 грамы канкайні і 27 кілаграмаў наркотычных сродкаў расліннага паходжання.

Апошнія рамантыкі

У начных рэйдах бяручы ўдзел не толькі сяржанты і старэйшыя лейтэнанты, але і палкоўнікі. Здавалася б, папада намеснікам начальніка ўпраўлення МУС дазваляе сядзець у кабінете і прымаць рапарты ад падначаленых. Але ўсе міліцэйскія начальнікі з нязменнай цеплынёй узгадваюць часы, «калі былі простымі операмі», і нягледзячы на пасады і буйназорныя пагоны, не хочуць расставатца з рамантыкай начных рэйдаў і пагоняў.

Яніна АКСАНОЎСКАЯ

У «Хрыстафора» за пазухай

25 снежня прыватнаму тэатру «Хрыстафор» споўнілася 14 гадоў. Прафесіяналізм, дэмакратычныя каштоўнасці і прыватная ўласнасць — на гэтым трымаецца «Хрыстафор» і ўсім нам таго самага жадае.

Днямі наша карэспандэнтка гутарыла з мастацкім кіраўніком і галоўным рэжысёрам тэатра Яўгенам Крыжановым.

Як гэта пачыналася?

Тэатр «Хрыстафор» стварылі артысты купалаўскага тэатру Яўген Крыжановскі, Юры Лясны, Генадзь Давыдзкі. А пачалося ўсё пасля адной з гумарын, якую яны ладзілі. Да артыстаў падышоў пісьменнік-сатырык Уладзімір Перцаў і прапанаваў сысці ў эстраду. Зразумела, акторы акадэмічнага тэатру ставіліся да эстрады з вялікай паллажлівасцю. Яны ж драма, у іх — Шэкспір. А на эстрадзе — сантэхнікі ды цешчы. Яны б і не згадзіліся, але пры тагачаснай 5-рублёвай стаўцы за выступленне актара Перцаў прапанаваў аж 17 (ніхто і па сённяшні дзень не ведае, чаму менавіта столькі). А галоўны аргумент быў: «Гарэлку вам будуць прадаваць без чаргі». І гэта на пачатку антыпалкагоўнай кампаніі! Усе і згадзіліся.

На самой справе прэм'ера адбылася 6 верасня. Актары чакалі правалу. Але зала заходзілася ад смеху. У галовах артыстаў нешта зварахнулася: у драматычным тэатры такога рогату не бывае нават на прэм'ерах камедый.

Манапалісты асуджаны на поспех

У многіх дзеячаў культуры ўвайшло ў звычку скардзіцца: мала пляцаў, не даюць заробіць. Да тэатру «Хрыстафор» гэта не мае дачынення. Па-першае, манапалісты не могуць быць беднымі. Па-другое, і ў іх бываюць цяжкасці. Але цяжкасці трэба пераадоўваць, а не скардзіцца. Яўген Крыжановскі распавёў, што калі зачынілі сцэну Палаца культуры Белаўпрофа і тэатр вымушаны быў шукаць іншую пляцоўку, то больш за паўгода ніхто ў тэатры не атрымліваў заробку. Грошай хапала толькі на арэнду залы. Але ж трэба было прывучыць глядачоў да новай пляцоўкі! Тады акторы зараблялі на радыё, тэлебачанні. Анатоль Длускі даваў сольныя канцэрты. Гукааператар Дзяніс

Фота У. ШТАРМАКА

Грышкевіч рабіў грузчыкам на вакзале, асвятляльнік сцэны Сяргей Пастанкевіч у вольны ад тэатру час ператвараўся ў кіёсачнага гандляра, касцюмерка Валяціна Кармазінава прыбіраў у цырку арэну. Цяжэй за ўсё было знайсці працу бухгалтарцы і адміністратараў — дзювом Алёна і адной Швеце.

Спрэчка творцы з бухгалтэрыяй

Кожны актёр «Хрыстафора» — прыватны прадпрыемальнік. І таму ўпэўнены, што вялікі штраф значна страшнейшы за колішнія загады ЦК КПБ аб закрыцці «Хрыстафора».

Яўген Крыжановскі прызнаўся, што і па сённяшні дзень блытае «дэбіт з крэдытам і не разумею, чым яны адрозніваюцца ад дэбіта і крэдыта». Гэта зусім не значыць, што ён не паважае працы бухгалтараў ці тых жа падатковых інспектараў. Нават шкадуе інспектарку, якая менавіта з-за яго памяняла працу. Яна казала: «Крыжановскі, з вамі немагчыма: усе на запаўненне гэтай паперы трацяць тры хвіліны, вы — тры гадзіны. Не магу больш!».

Увогуле, артыстычныя і адміністрацыйна-гаспадарчыя здольнасці рэдка спалучаюцца ў адным чалавеку. «Хрыстафорцы» здымаюць капелюшы

перад Юрыем Лясным — дырэктарам тэатру, які ахвяраваў асабістым актёрскім лёсам дзеля агульнай справы.

Сатыра, гумар і палітыка

Ва ўсе часы чыноўнікі панічана баяцца, калі хто-небудзь жартуе з улады. 8 сакавіка 1989 году Яўген Крыжановскі пасля пародыі на Міхаіла Гарбачова сышоў са сцэны «пад гук сваіх капютоў». Большай цішыні за ўсё сваё жыццё ён не чуў. Тады быў выдадзены загад аб закрыцці «Хрыстафора». Але не было механізмаў, каб зачыніць прыватны тэатр. А колькі разоў на «Хрыстафор» пісалі скаргі пажылыя людзі... Актараў запрашалі ў аддзел культуры Мінгарвыканкаму, нават у міністэрства. Але зноў жа... Аб явішчы вымовы? Дык куды яе запісаць?

Так было раней. Цяпер, пасля спробы паўдзельнічаць у прэзідэнцкіх выбарах, Яўген Крыжановскі стаў непажаданай персонай на Беларускім тэлебачанні. Ніякага адмысловага загаду аб гэтым, зразумела, няма. Пра гэта, лічыць Яўген Крыжановскі, трэба спытаць у Ягора Рыбакова. Праект «Хрыстафора» ўжо некалькі месяцаў ляжыць у Ягора Хрусталёва, а дазвол на ўключэнне тэлепраграмы ў план дае менавіта Рыбакоў. Таму «хрыстафорцы» чакаюць...

раўны» чакаюць...

Не ўбачылі «Хрыстафора» і ў «Цягніку № 1», не запрашаюць яго да ўдзелу ў «Днях культуры» і г.д. Нягледзячы на тое, што тэатр добра прымаў нават у Галандыі, дзе спектаклі ішлі праз перакладчыка.

Пра фундатараў

У «Хрыстафора» ніколі не было сталых фундатараў. Час ад часу дапамагалі «Пушэ» і Андрэй Клімаў. Іх лёсу не пазайздросціш. Калі пасля выступлення «Хрыстафора» ў вайскавай часці звольнілі з пасады маёра, які адказваў за культурную праграму — толькі за тое, што акторы паказалі сцэнку з удзелам салдата і прапаршчыка, — стала зразумела, калі той выкладаў сцэнічную мову ва ўніверсітэце культуры.

Што будзе?

Як заўсёды, на 1 красавіка рыхтуецца новая праграма. У тэатру з'явіўся новы аўтар — Сяргей Камісараў. Ніякага дачынення да маскоўскага Камісарава ён не мае, затое вучыўся ў Яўгена Крыжановскага, калі той выкладаў сцэнічную мову ва ўніверсітэце культуры.

Будзе перавыдадзена кніжка «У «Хрыстафора» за пазухай». У яе ўвойдуць некалькі новых частак і ўдвая павялічыцца наклад — да 10 тысяч асобнікаў.

Рыхтуецца парадыйны серыял «Следства вядуць меншчой». Хутчэй за ўсё, следчы Менскі, «опер» Цюрын і эксперт Кібарг будуць працаваць на расійскім тэлебачанні.

Чым сэрца супакоіцца?

Актары «Хрыстафора» вераць, што хутка прыйдзе зорны час прафесіяналаў. Ва ўсіх сферах жыцця. Упэўнены, што ў першую чаргу дзякуючы прафесіяналізму, закладзеным яшчэ ў драматычным тэатры, яны пратрымаліся на сцэне 14 гадоў. І зайздроснікам шчыра кажуць: не дачакаецеся...

Сёння «Хрыстафор» — гэта Яўген Крыжановскі, Анатоль Длускі, Уладзімір Варанкоў, Аляксандр Мергуноў. Двое з іх скасавалі шлюб, адзін — жанаты і адзін халасцяк у трэцім калене (незразумела, як ён на свет з'явіўся, але ў «Хрыстафоры» ўсё магчыма).

Аксана ЯНОЎСКАЯ

ІМПРЭЗЫ

Рэліквіі мінулай вайны

Напярэдадні праваслаўных Калядаў у сядзібе Віцебскай арганізацыі Аб'яднанай грамадзянскай партыі была адчыненая выстава ваенна-патрыятычнага клубу «Пошук». На ёй прадстаўлены экспанаты і фотаздымкі, што адлюстроўваюць некаторыя моманты дзейнасці клубу, сябры якога прысвячаюць свой вольны час пошуку і перапахаванню невядомых салдатаў мінулай вайны, а таксама ўстанавленню іхных асобаў.

Клуб «Пошук» існуе ўжо некалькі гадоў. Ягоным кіраўніком з'яўляецца выкладчык віцебскага прафесійна-тэхнічнага вучылішча № 19 Анатоль Бурдо, які выступіў пры адкрыцці выставы. Ён казаў, што вось ужо некалькі год клуб не мае фінансавых дапамогі ад уладаў, а пасля стварэння адмысловых вайсковых

ротаў пашукавікам-«аматарам» было забаронена праводзіць раскопкі нават на ўласныя сродкі. Сябры клубу, сярод якіх вялікую частку складаюць віцебскія падлеткі, цяпер абмежаваны ў сваёй дзейнасці архіўнымі пошукамі і доглядам за пахаваннямі. Тым часам, паводле прыкладных звестак, на тэрыторыі Віцебскай вобласці дагэтуль не знойдзены прыкладна 300 тысяч палеглых падчас мінулай вайны савецкіх салдатаў. Вядомая таксама пахаванні ахвяраў сталінскіх рэпрэсіяў, але і яны безымяныя — КДБ не дае дакументы.

За сваю дзейнасць у якасці кіраўніка клубу «Пошук» Анатоль Бурдо мае расійскія ды ўкраінскія ўзнагароды, але ніводнай — ад беларускіх уладаў.

Міхал ЧАРВІНСКІ

Выстава канцэптуальнай фатаграфіі

9 студзеня ў Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва ў Мінску адкрылася выстава Ігара Саўчанкі — аднаго з самых яркіх прадстаўнікоў беларускай канцэптуальнай фатаграфіі.

У 1985 годзе ён скончыў адзнакай Мінскі радыётэхнічны інстытут, пасля чаго працаваў інжынерам. З 1989 году — прафесійны мастак. Яго работы знаходзяцца ў Музеі сучаснай фатаграфіі (Швецыя), Музеі фотамастацтва (Данія), Музеі сучаснага мастацтва Kiasma (Фінляндыя) і іншых.

Гэта першая маштабная персанальная экспазіцыя аўтара на радзіме. У ёй прадстаўлена больш за 200 работ, якія ахопліваюць перыяд з 1989 па 1997 год — ад пачатку творчага шляху фотамастака да дэкларатывага

адмаўлення ад фатаграфіі на карысць тэксту. Зараз яго ўвага звернута да тэкстаў і розных формаў іх прадстаўлення. Паводле словаў Саўчанкі, ягоныя цыклы «Алфавіт жэстаў», «Пра шчасце», «Пра любоў» і іншыя аб'яднаны адным перыядам — «ад сярэдзіны 30-х да пачатку 60-х гадоў». Неабыхавасць да старых здымкаў, якія аўтар знаходзіў у сваіх бацькоў, іх сяброў, знаёмых, тлумачыцца тым, што «толькі ў гэтых аматарскіх фатаграфіях можна знайсці тое, што ўяўляе цікавасць».

Саўчанка вырашыў падарыць Музею сучаснага выяўленчага мастацтва 60 найлепшых работ. Выстава працягнецца да 31 студзеня.

Маша ПЯТРОВА

Мотаршоў-2002

Сёлета найбуйнейшая беларуская аўтамабільная выстава «Мотаршоў» пройдзе ў Мінску з 8 па 14 траўня. Арганізуе «Мотаршоў» 2002 году ТАА «РэМарк» пры садзейнічання Беларускай аўтамабільнай асацыяцыі, у якую ўваходзяць прадстаўнікі вядомых замежных аўтавытворцаў.

Як паведаміў БелаПАНу дырэктар ТАА «РэМарк» Дзмітрый Ярота, «сёлета ёсць дастаткова часу, каб падрыхтаваць небывалую падзею ў вы-

тавачным жыцці краіны і давесці колькасць наведнікаў да 50-70 тысяч». Як і летась, «Мотаршоў» размесціцца на плошчах спарткомплексу «Уручча». Для прасторнейшага размяшчэння стэндаў будуць задзейнічаны суседнія будынкі. Арганізацыя веснавога «Мотаршоў» пачынаецца ўжо зараз. Каб не было, як у мінулыя гады, доўгіх чэргаў за білетамі, іх папярэдні продаж распачнецца за 1,5-2 месяцы.

Аляксей АРЭШКА

ДАТЫ, ПАДЗІ, ЛЁСЫ

11 студзеня

1832. Памёр адзін з магчымых аўтараў паэмы «Энеіда на-выварат» Ігнат Манькоўскі. Калі яму было ўжо за 30 гадоў, а ён яшчэ быў дробным чыноўнікам, — пакахаўся з зусім юнаю дачкой вяльможа А.Макавецкага. Бацькі былі катэгарычна супраць шлюбу, але Манькоўскі паехаў у Пецярбург з лістом сваёй абранніцы да цара і пераканаў Паўла I быць ягоным сватам. Цар падараваў сужэнцам казёны маёнтак Буева пад Віцебскам.

1922. У шпіталі Таронта дактары Уолтэр Кампбел і Альма Флетчэр упершыню скарысталі інсулін, каб ўратаваць жыццё дыябетыку. Пацыент — 14-гадовы Леонард Томпсан — не меў ніякіх шанцаў, а інсулін дазволіў яму потым весці нармальнае жыццё.

1922. СНК БССР выдаў дэкрэт «Аб аддзяленні царквы ад дзяржавы і школы ад царквы».

1977. Лонданскі суд пакараў музыканта рок-гурта Rolling Stones Кейта Рычардса штрафам у 750 фунтаў за тое, што ў ягоным аўтамабілі, разбітым у аварыі, паліцыя знайшла какаін.

1987. У Дзвядзе, сталіцы Саудаўскай Аравіі, публічна пака-

ралі бізуюм 25 аўтамабілістаў, якія ўзялі ўдзел у падпольных аўтагонках.

12 студзеня

1812. Цар Аляксандр I сваім указам надаў Полацкаму езуіцкаму калегіюму статус акадэміі з універсітэцкімі прывілеямі.

1977. Французскія ўлады адпусцілі на волю палестынскага тэрарыста Абу Дауда, лідэра групы «Чорны верасень», вінаватай у смерці 11 ізраільскіх атлетаў на Мюнхенскай алімпіядзе ў 1972 г. На знак пратэсту Ізраіль адклікаў з Парыжу свайго пасла.

13 студзеня

1942. Упершыню крэсла з катапультаю ўрававала жыццё лётчыку. Пілот — нямецкі маёр Шэнк — скарыстаўся катапультаю, калі ягоны эксперыментальны *Heinkel-280* абледзянеў і страціў кіравальнасць.

1982. «Боінг-737» разбіўся аб мост над ракою Патамак у Вашынгтоне і патапіў пяць катэраў. Агулам загінулі 78 чалавек, у тым ліку 4 — у аўтамабілях на мосце. Прычынаю катастрофы быў лёд, што намёрз на крылы, пакуль самалёт чакаў у завею дазволу на ўзлёт.

1990. У Баку пачаўся ар-

мянскі пагром. 35 чалавек загінулі, 220 тысячачаў уцяклі з гораду.

1997. Следчыя КДБ арыштавалі старшыню Нацыянальнага банку Тамару Віннікаву. У той жа дзень упершыню ўпершыню паседжанне Савета Распублікі.

14 студзеня

Стары Новы год. 1742. Памёр англійскі астраном Эдманд Галей. Ён вылічыў арбіту найбольш вядомай каметы, што цяпер носіць ягонае імя.

1907. Землятрус на Ямайцы зруйнаваў сталіцу вострава Кінгстан і забіў 1 400 чалавек. Паколькі на востраве не было неабходных лекаў, параненым дапамагалі на караблях, што ацалелі ў гавані пасля цунамі. На караблі «Арно» хірург звяр'яцеў і зрабіў дзесяткі непатрэбных ампутацый.

1980. Надзвычайная адмысловая сесія Генеральнай Асамблеі ААН прыняла рэзалюцыю з патрабаваннем вываду савецкага войска з Афганістана.

СПОРТ

Беларусы ўсё ж такі паседць на чэмпіянаце свету па футболе

Нягледзячы на пралёт беларускай футбольнай зборнай у адборачным турніры чэмпіянату свету 2002 году, без нашых суайчыннікаў у Японіі і Карэі не абходзіцца. Афіцыйным прадстаўніком нашай краіны стане лінейны рэферы Юры Дупанаў, які будзе судзіць гульні чэмпіянату.

Сцяганосец пакуль без перамог

Як вядома, на адкрыцці Зімоўх Алімпійскіх гульняў у амерыканскім горадзе Солт-Лейк-Сіці, якія пачнуцца менш чым праз месяц, узначаліся беларускую калону са сцягам у руках будзе наш біатланіст Алег Рыжанкоў. На цяперашні момант ён не ёсць мацнейшым біятланістам Беларусі, і таму ўдвая цікава будзе назіраць за яго вы-

ступленнямі з тым падтэкстам, чаму ж менавіта яму даверылі такую ганаровую ролю. Тым часам у спрынце на этапе кубка свету ў нямецкім горадзе Аберхофе Рыжанкоў зноў не паказаў нічога асаблівага, заняўшы сямнаццаце месца. Аляксей Айдарэў і Вадзім Сашурын таксама ўвайшлі ў другі дзесятак.

Мірны і ў новым годзе не падводзіць

На тэнісным турніры *Adidas international* з прызавым фондам у 356 тысяч даляраў ЗША, які праходзіць у аўстралійскім Сіднеі, паспяхова пачаў сёлётні сезон мінчанін Мак Мірны. У першым крузе ён перамог гаспадару спаборніцтваў Артура з лікам 3:6, 4:6, а ў другім нанёс паражэнне тайландцу з прозвішчам Шрычафан – 6:2, 6:3. У чвэрцьфінале сапернікам мінчаніна стане француз Жан Бацьер.

Аляксей СТАЎСКИ

ВЫДАТНАСЦІ

Стонхендж

4—2 тысячгадоўзі да новай эры

Сэнс і прызначэнне Стонхенджу дагэту застаюцца загадкаю.

Верагодна, разгадаць калінебудзь таямніцу Стонхенджу блізка да нуля, але для тых, каго раз і назаўжды прываражыла характэрна гэтага помніка і дзіўная атмосфера навакольнага ландшафту, гэта не мае ніякага значэння. У мінулым Стонхенджу можна выразна вылучыць некалькі этапаў пабудовы, прычым некаторыя з іх раздзяляе дыстанцыя больш як тысячгадоўзі. На найранейшай стадыі, якая датуецца прыкладна 3100 годам да н.э., узніклі роў і ўнутраны вал у форме акружнасці. Па-за гэтым колам знаходзіўся так званы Пятчны камень, а ўсёрадыне – размяшчаны па акружнасці на роўнай адлегласці адна ад аднае лункі са слядамі трупаспальвання. Пазней у сярэдзіне рова дзвума канцэнтрычнымі кругамі былі ўсталяваны так званыя «блакітныя камяні» (абчасаныя глыбы з далерыту зеленавата-блакітнага адцення). Але пазней іх зноў пераставілі, і прыкладна ў 1800 годзе да н.э. Стонхендж атрымаў выгляд, знаёмы нам сёння: узнікла каменнае кола, утворанае вялізнымі абчасанымі глыбамі шэрага пясчаніку, перакрытымі паўзверху плітамі з каменю. У сярэдзіне гэтага кола знаходзілася яшчэ адно збудаванне падковападобнае формы, складзенае з глыбаў большага памеру, згрупаваных папарна і перакрытых трэцяй – так званых трылітаў. Падобна, што блакітныя камяні за час існавання Стонхенджу не раз пераставляліся рознымі пакаленнямі будаўнікоў з месца на месца. Цяпер некаторыя з іх утвараюць як бы не-

вялікую самастойную падкову ў сярэдзіне вялікай падковы з шэрых пясчанікавых глыбаў, а другія размяшчаны па коле ў сярэдзіне вялікага каменнага калыца.

Гэтыя блакітныя камяні спарадзілі безліч здагадак і недаўменняў. Незвычайны для тутэйшых мясцін геалагічны склад доўгі час даваў падставу меркаваць, што іх раздзіма – горы Прэселлі ў Паўднёвым Уэльсе, адкуль іх даставілі водным шляхам на плытах і волакам – на катках. Але апошнім часам геалагі паставілі гэтую гіпотэзу пад сумнеў, бо камяні пры ўсім знешнім падобненстве не зусім тоесныя паводле геалагічных характарыстык і не могуць паходзіць з аднаго радовішча. Верагодней дапусціць, што іх занесла ў ваколіцы Стонхенджу ледавікамі з розных мясцін.

Канструкцыйныя прынтцыпы, паводле якіх ствараўся Стонхендж, нельга назваць ні прымітыўнымі, ні выпадковымі, бо размяшчэнне камянёў недвухсэнсоўна паказвае на разуменне законаў перспектывы. У гэтым звязку не раз выказвалася думка, што будаўнікі Стонхенджу, мяркуючы па ўсім, валодалі не аб'ектыўнымі ведамі ў матэматыцы, а ўсё збудаванне было, відаць, астранамічна абсерваторыяй і служыла дзеля прадказання зямельнага Месяца. У наш час Стонхендж ператвараецца ў аб'ект масавага паломніцтва турыстаў у пару летняга сонцастаяння, бо галоўная вось усяго збудавання паказвае на паўночны ўсход, дакладна туды, дзе ў самай доўгі дні году ўстае сонца, і гэты факт падмацоўвае здагадку пра містычнае значэнне помніка.

В.К.

Як забілі рэжысёра Міхоэлса

13 студзеня 1948 году ў Мінску быў забіты Саламон Міхоэлс – кіраўнік Дзяржаўнага габрэйскага тэатру, народны артыст СССР

Як пачыналася

Саламон Міхоэлс (сапраўднае імя – Шлёма Воўсі) нарадзіўся ў 1890 годзе ў Дзвінску. У 1915 г. ён паступіў на юрыдычны факультэт Петраградскага ўніверсітэту, але юрыстам не стаў, палынуты жарсцю да тэатру. У халодным Петраградзе 1919-га Міхоэлс стаў вучнем першай габрэйскай тэатральнай студыі. У 1921 годзе петраградская студыя аб'ядналася з маскоўскай, і ў Маскве адкрыўся камерны габрэйскі тэатр. Дарэчы сказаць, мур гэтага тэатру распісаў Марк Шагал. Так пачалася актёрская і рэжысёрская кар'ера і слава Міхоэлса. У 1929 г. ён стаў мастацкім кіраўніком творчага калектыву.

1941 год заспеў Міхоэлса ў Маскве. Ён узначаліў Габрэйскі антыфашысцкі камітэт (ГАК), створаны ў лютым 1942 году. ГАК спрыяў умацаванню саюзу паміж СССР і ЗША супраць гітлераўскай Нямеччыны. У 1943 г. Сталін паслаў Міхоэлса разам з паэтам І.Феферам у паездку па ЗША, Канадзе, Вялікабрытаніі і Мексіцы. У Амерыцы Міхоэлс сустракаўся з Альбертам Эйнштэйнам, Тэадорам Драйзерам, Эптанам Сінклерам, Полем Робсанам, Чарлі Чапліным. У той час гэта віталася.

Але ў кастрычніку 1946 г. МДБ СССР накіравала ў ЦК ВКП(б) і Савет міністраў ЦКП записку «Аб нацыяналістычных праявах некаторых работнікаў Габрэйскага антыфашысцкага камітэту». У записцы казалася, што сябры ГАК, забываючы пра класавы падыход, ажыццяўляюць міжнародныя кантакты з буржуазнымі дзеячамі і арганізацыямі на нацыяналістычнай аснове, а расказваючы ў буржуазных выданнях пра жыццё савецкіх габрэйў, перабольшваюць іх уклад у дасягненні СССР, што трэба расцэнюваць як праяву нацыяналізму.

У выніку рабілася выснова, што дзейнасць камітэту выйшла за межы ягонае кампетэнцыі, набыла неўласцівыя яму функцыі і таму выяўляецца палітычна нецярпімаю і шкоднаю. У звязку з гэтым была ўнесена прапанова аб ліквідацыі ГАК. Записка аналагічнага зместу была накіравана М.А.Суславым І.В.Сталіну 26 лістапада 1946 г.

26 сакавіка 1948 г. МДБ СССР накіравала ў ЦК ВКП(б) і Савет міністраў СССР яшчэ адну записку – «Аб Габрэйскім антыфашысцкім камітэце», у якой адзначалася, што кіраўнікі ГАК з'яўляюцца актыўнымі нацыяналістамі і праводзяць антысавецкую нацыяналістычную работу, якая асабліва праявілася пасля паездкі С.Міхоэлса і І.Фефера ў ЗША, дзе яны ўвайшлі ў кантакт з асобамі, нібыта звязанымі з амерыканскай разведкай.

20 лістапада 1948 г. Палітбюро ЦК ВКП(б) прыняло пастанову «неадкладна распусціць «Габрэйскі антыфашысцкі камітэт», бо, як сведчаць факты, гэты камітэт з'яўляецца цэнтрам антысавецкай прапаганды і рэгулярна пастаўляе антысавецкую інфармацыю органам замежнай разведкі. У адпаведнасці з гэтым органы друку гэтага камітэту закрыць, справы камітэту забраць. Пакуль нікога не арыштоўваць».

Як гэта было

Тайну гібелі Міхоэлса раскрываў Берыя, прызначаны пасля смерці Сталіна міністрам унутраных спраў СССР. Абставіны забойства змяшчаліся ў невялікую записку ў Прэзідыум ЦК

КПСС ад 2 красавіка 1953 году. Берыя палічыў выйгрышным для сябе спыніць найбольш адвядзеныя справы МДБ апошніх гадоў жыцця Сталіна. Да таго ж па справе ГАК была арыштавана і асуджана на высылку жонка Молатова Паліна Жамчужына, так што ў Берыі з'явіўся яшчэ адзін шанец дагadzіць Молатова ў рэабілітацыю ягонае жонкі.

Падчас праверкі «справы лекараў», пісаў Берыя ў гэтай записцы, высветліліся падрабязнасці забойства Міхоэлса. Сталін, аказваецца, лічыў Міхоэлса кіраўніком «антысавецкай габрэйскай нацыяналістычнай арганізацыі», але МДБ не мела канкрэтных звестак пра ягоную «антысавецкую» або «шпіёнскую» дзейнасць, хоць шмат гадоў Міхоэлс знаходзіўся пад агентурным назіраннем.

Берыя паведаміў, што па справе аб гэтым забойстве быў дапытаны былы міністр дзяржбяспекі Абакумаў, якога арыштавалі яшчэ ў 1951 г., запатрабаваныя тлумачэнні ад Агальцова, Цанавы ды іншых удзельнікаў аперацыі. Са словаў Абакумава, Сталін яшчэ ў 1948 годзе даў яму заданне тэрмінова арганізаваць ліквідацыю Міхоэлса сіламі МДБ. 5 студзеня 1948 году на паседжанні Камітэту па Сталінскіх прэміях было абвешчана, што Міхоэлс мусіць ехаць у Мінск. Як сябру камітэту яму было даручана азнаёміцца з прадстаўленымі на гэтую прэмію спектаклямі мінскіх тэатраў – «Канстанцін Заслонаў» у тэатры імя Янкі Купалы і «Алеся» ў Вялікім дзяржаўным тэатры оперы і балету БССР.

Сталін вырашыў ліквідаваць Міхоэлса ў Мінску пад выглядам няшчаснага выпадку. Як тлумачыў намеснік міністра ДБ С.Агальцоў, разглядаліся некалькі варыянтаў ліквідацыі Міхоэлса. Ад аўтамабільнай катастрофы адмовіліся, бо маглі пацярпець самі супрацоўнікі МДБ. Вырашылі існаваць аўтамабільны наезд на глухой вуліцы, хоць і ў гэтым выпадку дзеля глыбокае канспірацыі даводзілася ахвяраваць аэнтам ДБ Галубовым, які суправаджаў Міхоэлса ў Мінску.

Падрабязнасці ажыццяўлення гэтага аперацыі асвятліў Цанавы: «Прыкладна а 10 гадзіне вечара Міхоэлс з Галубовым заезлі ў двор дачы (гаворка ідзе пра дачу Цанавы ў Драздах). Яны адразу з машыны былі знятыя і раздушаныя грузавой аўтамабільнай. Прыкладна а 12 гадзіне ночы, калі па Мінску рух людзей збольшага спыняецца, трупы Міхоэлса і Галубова былі пагужаны на грузавую машыну, адвезены і кінуты на адну з вуліц гораду (гаворка ідзе пра вуліцу насупраць стадыёна «Дынама»). Раніцой яны былі знойдзены рабочымі, якія пра гэта паведамілі ў міліцыю».

Сталін распарадзіўся ўзна-

родзіць удзельніку акцыі ордэнам Чырвонага Сцягу – генерал-лейтэнанта Агальцова С.І. і генерал-лейтэнанта Цанаву Л.Ф.; ордэнам Айчыннай вайны 1-й ступені – старшага лейтэнанта Круглова Б.А. і палкоўніка Шубякова Ф.Г.; ордэнам Чырвонай Зоркі – маёра Косырава А.Х. і маёра Паўзуна Н.Ф.

Прэзідыум ЦК КПСС разгледзеў записку Берыі і пастанавіў: Цанаву і Агальцова арыштаваць, а ордэны ва ўзнагароджаных адабраць. Што і было зроблена. Аднак пасля арышту Берыі ў чэрвені 1953 г. Прэзідыум ЦК КПСС прыняў рашэнне аб вызваленні Агальцова. Цанавы ж застаўся ў турме, але ўжо як уд-

арыштавана. Антысавецкая кампанія набірала абароты. Асноўную стаўку ў справе супраць ГАК Сталін зрабіў на 2-е Галоўнае ўпраўленне МДБ, якое тады ўзначальваў генерал-маёр Е.Пітаўранаў. Следства па справе Міхоэлса не абмінула і Пітаўранава. Сталін вырашыў, што МДБ слаба змагаецца з «габрэйскімі нацыяналістамі», і ў кастрычніку 1951 г. былі арыштаваны некаторыя кіраўнікі дзяржбяспекі, у тым ліку і Пітаўранаў. 23 красавіка 1952 г. ён звярнуўся з турмы з лістом да правадыра.

У лісце быў шэраг прапановаў пра тое, як перабудаваць працу МДБ, у прыватнасці, і па гэтым цікавым для Сталіна пытанні:

● Гасцініца «Беларусь» (цяпер перайменавана ў «Свіслач»). Тут прайшлі апошнія гадзіны жыцця С.Міхоэлса

● На гэтай вуліцы каля стадыёна «Дынама» супрацоўнікі МДБ СССР пакінулі забітых імі С.Міхоэлса і яго ахоўніка, імітуючы смерць у аўтакатастрофе

зельнік «банды Берыі».

Цікавыя дэталі пра забойства Міхоэлса паведамляе ў сваёй кнізе нябожчык Павел Судоплатоў. Як выканаўца ён назваў палкоўніка Лебедзева. Ён пісаў таксама, што Міхоэлсу і Галубову спачатку зрабілі ін'екцыю атруты, а потым ужо іх пераехалі машына. Аналагічным чынам былі здзейснены і іншыя забойствы пад кіраўніцтвам таго ж Судоплатова, напрыклад, інжынера Самета ў чэрвені 1946 г. ва Ульянаўску. Яго вывезлі за горад, зрабілі яму ўкол, пераехалі грузавіком і пакінулі ляжаць на шашы. У гэтай справе ўдзельнічалі палкоўнік Лебедзеў і старшы лейтэнант Круглоў – тыя ж, хто забіваў пазней Міхоэлса.

Забойства Міхоэлса стала сігналам для разгрому Габрэйскага антыфашысцкага камітэту. Яго актывісты не паверылі афіцыйнай версіі пра няшчасны выпадак з артэстам. На яго пахаванні Паліна Жамчужына, жонка Молатова, выказала сумненні адносна няшчаснага выпадку. Распаўсюдзіліся чуткі пра гвалтоўную смерць Міхоэлса. Пра гэта далажылі Сталіну, і ў студзені 1949 г. Жамчужына была

«Для таго, каб гэтую барацьбу зрабіць паспяховай, належала б МДБ СССР смела скарыстаць той метада, пра які выгадалі, прымаючы нас, праўнікі МДБ, летам 1951 году, а менавіта: стварыць у Маскве, Ленінградзе, Украіне (асабліва ў Адэсе, Львове, Чарнаўцах), у Беларусі, Узбекістане, Малдавіі, Літве і Латвіі нацыяналістычныя групы з чэкіскай агентурой, легендуячы ў шэрагу выпадкаў сувязь гэтых групаў з замежнымі сіянісцкімі коламі. Калі не дапускаць шаблона і не спяшацца з арыштамі, то праз гэтыя групы можна грунтоўна выявіць габрэйскіх нацыяналістаў і ў патрэбны момант нанесці па іх удар».

У канцы 1952 г. па распараджэнні Сталіна Пітаўранаў быў вызвалены з турмы, прызначаны на кіраўнічую пасаду ў МДБ і прыняты «самім». У адрозненне ад калегаў, Пітаўранаў не пацярпеў і ў хрушчоўскую «адлігу» і даслужыўся ў КГБ да генерал-лейтэнанта.

У гады вайны Гітлер завочна прысудзіў С.Міхоэлса да смерці. Сталін прывёў прысуд у выкананне.

Ігар КУЗНЯЦОЎ

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі. Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Ізвестыя», 8-173. Пасведчэнне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук. Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvoboda@tut.by. Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда» 220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1107. Нумар падпісаны ў друку 10/01/2002 (15:00) Наклад — 8.670